

העולם הזה

יוהנה הקדושה

גבר לא יבין זאת

אהבתה של יובל אור

שחקניות מירון ופורת

על מדרגות התהילה, כוכבים מתנגשים
(ראה תיאטרון)

העולם הזה

העורך הראשי:
מורי חבנרי
ראש המערכת:
שלום כחן

עורך הכיתוב:
מיכאל אלמז (זמני)
הכתב הראשי:
יהודה נכמי

השבועון המצוייר לאינפורמציה

חוב גליסון 8, תל-אביב
(ליד תיאטרון "אה"י")
מ.ד. 186, טל. (זמני) 64785
פען למברקים: "עולםספר"
משרד המערכת בירושלים.
חוב דור הפלך (יוליאנו).
פז משרד הפער.

עורך התבנית:
דוש
הצלם הראשי:
פול גולדמן

עורכי מדורים:

משתתפים קבועים:

צבי שש

מ"מ ראש-מערכת, חיפה:

גמל ריבון

סופריחוק:

מונטי גייקובס, נבריאלי דנון, יצחק המאירי, שמואל סירון

המו"ל: העולם הזה בע"מ, דפוס ישראל, תל-אביב

מכתבים

כרטיס ראשון

קראתי את מאמרכם על הטיסה הקרובה לירח (העולם הזה 792). בצורת העולם הזה נמאס עלי העולם הזה. נא לשמור לי כרטיס לטיסה הראשונה.

שלמה הררי, חיפה

למה חללבוש? למה לא חלליפה?

ישראל גרוסמן, ירושלים

יתכן שיבואו ימים וחללישים (שלא להלכיר חללישות) מזוינים בחלליירות, ויטו בחלליות מי כסיוס-חלל אחד למשנהו, יעקרו כמה כוכבים, יצורו כמה שמחות חדשות וככלל ישמחו את החלל בצורה נבונה ומתוכננת. עד אז אני אסתפק בדע' יון הטרומפלי המיושן של ספחא, כי קיים איזה אלוהים חסר חללבוש, המסדר את הענינים בצורה די בלתי-מדעית.

מרדכי נדיר, תל-אביב

הצואר והמוסקטירים

שמחתי לקרוא בעולם הזה (792) ששלושים מוסקטירים של קרומכל הפסו בשעתו בצוארו של הספיקר בפלמנט הכרזים והשליח אותו, חוצה. נא למסור את הפרטים והאבים (א) מה היה ארכו של הצואר? (ב) אם היה בו מקום לכל השלושים?

יהודית גלמן, טבריה

יש להניח שרק מוסקטיר-טוראי אחד טיפל בצואר בפועל, בעוד שהשאר מדרגת רב-מוסקטיר ומעלה, נתנו פקודות, הנוער והאופנה

כחבר תנועת-נוער אני מודיע שאחרי לקנות את עתונכם אם יופיעו כל תמונות ומאמרים ראשיים על נושאים כמו שמלות מפוארות (העולם הזה 791).

אני מבין שכדי להיות בלתי-חלוצים אתם נאלצים לכתוב על נושאים אשר יענינו סוגי אנשים שונים, אם איני, מבין כיצד עתון הלהט בשחיתות יכול לכתוב בציניות על שמלות ותלבושות אשר נקנו בוראי בשוהד.

עמנואל פרידמן, תל-אביב

העולם הזה אינו יכול להתעלם מקיומם של האופנה, הקדיש לה מקום לכלל נושא אחר בעל חשיבות לחלק גדול מהקוראים.

כבוד דחללים

תן חן על רשימתכם את הנדורים (העולם הזה 791) הנכם היחידים המקדישים מקום מכובד לזכרם של אלה שנפלו על מנחת המולדת.

יהודית, אחות אחד החללים, יפו

עובדות ואמת

אנו קוראים בבקיעות את עתונכם ונדגים מקרי

אתם במרחק רב מארצנו. בדרך כלל משתדלים אתם לרשק אך לא תמיד בהצלחה. בעולם הזה (787) קראנו בתמיהה ש'החיות' (המפצה האטומית) המהפכה הגדולה ביותר בתולדות העולם, מאז המציא ניר נרמני אלמני כשם ברטולר שאולק, את אבק השרפה."

שארץ אינו אלמני. המצאת אבק השרפה מיוחסת לו עקב העובדה שהוא יצחק את תותחי הברזל זה הראשונים בנציה. באותה מידת כשחון מידת סיס המצאה זו ל: רונר, בקון, ניר, אנגלי, אלכסנדר, הנור, ניר משוורץ, מרקס סולר, אשר יש טוענים כי הכיאו את אבק השרפה ססין. על כל פנים עובדה היא כי הסנינים היו הראשונים שהשתמשו באבק השרפה עוד במאה ה' ראשונה לספירת הנוצרים. הראשונים אשר השימוש בו למטרות הרס - האנגלים, בקרב כרסי, בשנת 1846.

סמל אמיל ירוחם,

סמל חיים פרימן,

בית הספר של הצי הצרפתי,

למרק - פולניק, צרפת,

אתם בדרך כלל נאמנים לעובדות ומביאים את דיועות כפי שקרו. אבל אינכם חוששים מנסוחה בצורה הנראת לכם, והסובבת, לדעת, אביא כמה דוגמות:

אם אתם, ככל יתר קולומנים מקבלים את העוב' דה כי נטרפה דעתו של ארז נרין (העולם הזה 800). אתם רק מוסיפים הערה - "באופן זמני". העולם הזה (784) היה קולע ומענין. הראיתם את סטאלין באור חיובי. הוא צדק בנבואותיו בעבר וללא ספק גם בעתיד.

באותה מידה בה צדק סטאלין איראתם גם את אמריקה (העולם הזה 783). נוצר רושם כאילו אורח החיים האמריקאי הוא הכיאו ביותר. אותו דבר חל על יצחק שדה: לדעתכם היא

העולם הזה

השבועון המצוייר לאינפורמציה

קורא יקר,

תודה על המכתבים ועל החבילה ששלחת לרגל היר פעת העולם הבא. אנכי, שכחתי לצרף לחבילה את הפצץ.

העולם הזה

השבועון המצוייר לאינפורמציה

קורא יקר,

תודה על המכתבים ועל החבילה ששלחת לרגל היר פעת העולם הבא. אנכי, שכחתי לצרף לחבילה את הפצץ.

הממשלה: המשא ומתן.

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

בי. ג': תתחתנת?

הדתיים: תתחתנת?

5 בינואר, 1953. העתונים מלאים משבר. הכות-
רות צועקות אבטלה המונית. מצב קטסטרופלי בעני-
נים רבים. הקהל קורא את הכותרות, נד בראשו:
רע, רע מאד.

חוליות הכיסוי של „העולם הזה“ יצאו לבקש את
המשבר בחנויות, בשווקים, אצל עקרת-הבית. חן גבן
עשרות עדויות אשר ארבע מהן, אופייניות במיוחד
לארבע הדעות העיקריות. מופיעות בעמודים הבאים.

מה המסקנות?

● המצב בינואר 1953 הוא פסיפס של אורות
וצללים, כמעט ללא כל שיטה הגיונית. אדם אחד, אב

האם יש

לארבעה ילדים, מהסם להוציא 35 פרוטה לנסיעה
באוטובוס, הולך מרחק של ארבע תחנות ברגל. חברו,
עורך-דין, משלם בלב קל 500 פרוטה למונית כדי
לעבור אותו מרחק כמעט, ובאותה מהירות.

● שכבות רחבות יודעות על המשבר רק מתוך
העתונים. אלה הם: רווקים המשתכרים עדיין היטב,
מוציאים רק חזק קטן מתקציבם על מצרכים חיו-
ניים; בני מקצועות מונופוליסטיים, כגון רופאים,
עורכי-דין, רואי-חשבונות, בעלי-מלאכה רבים; פוח-
רים ותעשיינים בענפים שמרם נפגעו; זוגות צעירים
שאינן להם ילדים.

● שכבות אחרות נפגעו במידה רבה, נאלצים
לצמצם מאד את תקציב המותרות, כדי לשלם את

המחיר העולה של מצרכים חיוניים. אלה הם: אבות
למשפחות מטיפלות בילדים, שתקציב המזון שלהם
חשוב מאד; בעלי משכורות קבועות, שאינן עוזות
בר כבר עם ההתיקרות האמיתית, כגון פקיד ממי-
שלה, פקיד חברות גדולות.

האם נכון לקרא למצב זה משבר?

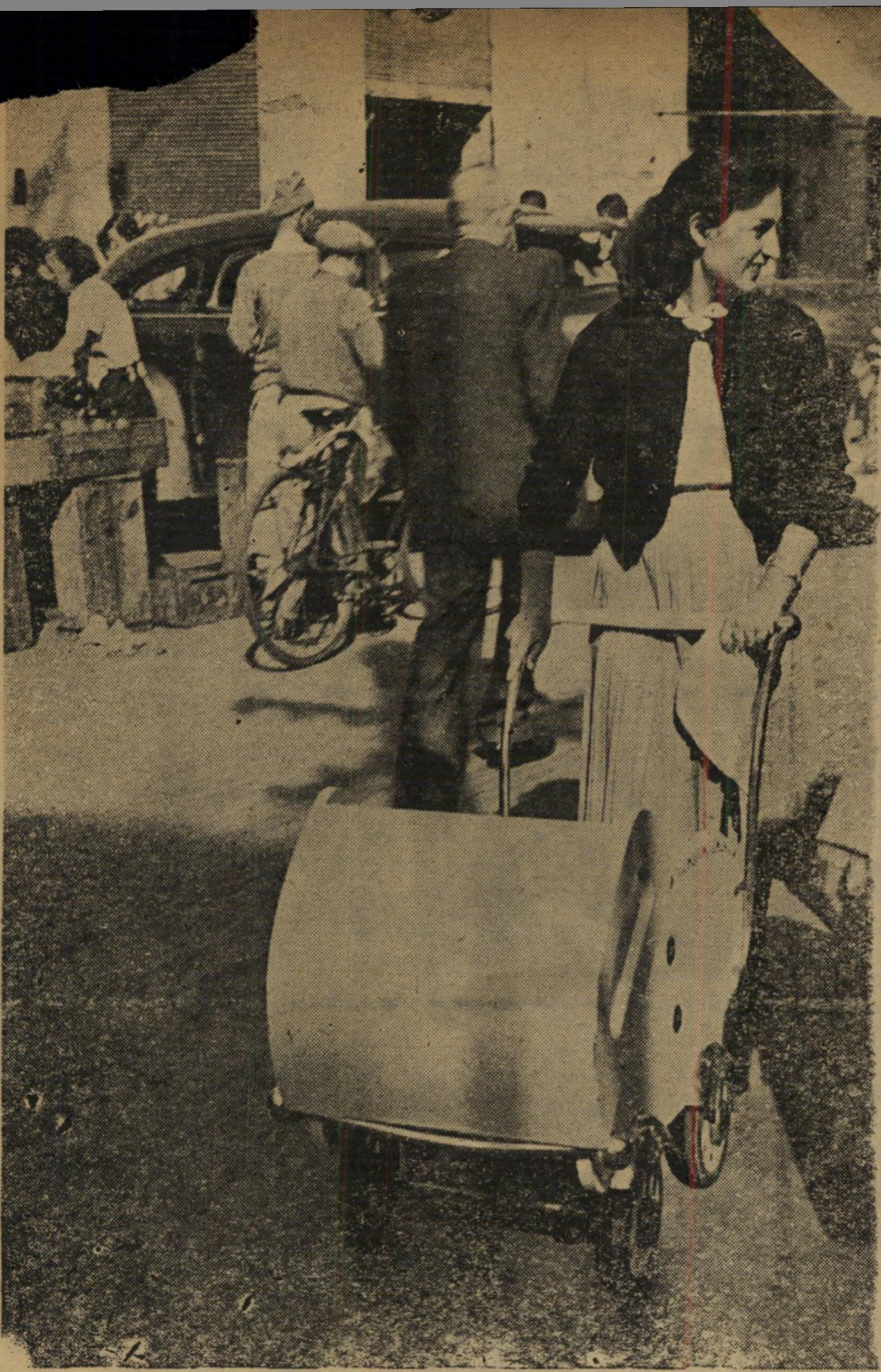
● מעטים ברחוב הזוכרים את המשבר האמיתי
האחרון, שהתחיל עם מלחמת חבש ומאורעות 1936
ונגמר בעת מלחמת העולם השנייה. אז נאלצו הורים
להוציא את ילדיהם מבית-הספר העממי ולשלחם
לעבודה. היתה ברירה בין קניית כרטיס לקולנוע
(43 פרוטה) או נקיטת לארוחת חערב. ארבעה רווקים
שברו יחד חדר אחד. רוב הישוב היה שקוע בחובות.

מישבר?

המצב הנוכחי עוד רחוק מאד ממשבר אמיתי כזה.
● לעומת זאת ישנה בשכבות הנפגעות ביותר
ירידה אמיתית של רמת-המחיה לעומת המצב לפני
שנתיים ושנה. עברו בהחלט הימים קלי-הדעת, כשפו-
עלים רבים סרבו לעבוד שעות נוספות מפני שזא היה
להם על מה להוציא את הכסף. כשכמעט כל אדם קנה
מכל הבא ליד, אם היה לו צורך בכך ואם לאו. היעולם
קלות-דעת זו עוד איננה משבר, מהווה רק חזרה למצב
נורמלי. הקיום בכל שאר ארצות העולם.

● המשבר האמיתי החל בשכבות שאינן להן
הגנה טבעית: בני המעברות. ותושבי ערי-העולים.

„אני בת 27, אשת רביסמל בצבא הקבע. במקצוע האזרחי הוא מסגר. אנו מוציאים הרבה כסף. לא כל כך

יהודית כהן: איני יודעת מה זה!

על הדברים החיוניים כמו על מותרות. בעלי ואני צעירים עדיין ורוצים להרגיש בזה. אנחנו הולכים לקולנוע לעתים קרובות, אפילו שלוש פעמים בשבוע. בממוצע פעם בשבועיים אנחנו הולכים לבית-קפה לרקוד. אנחנו מוציאים גם הרבה על הילד. במחירים רשמיים אי אפשר להשיג בשבילו כמעט כלום. הוא דורש הרבה. טורף כל מה שנותנים לו. עכשיו אני חושבת שצטרף לקצץ הרבה על מותרות, להוציא יותר כסף על דברים חיוניים, האם זה משבר? הכל אומרים לי שכן, אינני יודעת בדיוק מה זה משבר, אני לא מוכנה להביע דעה.

„אני בן 31. נהג מונית. גר בחדר שכור עם מטבח משותף. יש לי אשה וילד, ואני מחכה לתינוק שני.

אהרון גרסמן: משבר? זה אסון!

עליתי ארצה ב-1936, אבל איני זוכר שהמצב היה אי-פעם כל כך קשה. ההכנסות יורדות מחודש לחודש — עוד מעט יהיה כדאי יותר להיות פקיד ממשלתי מאשר נהג מונית. זה כבר לא משבר, זה אסון! אין לנו הרבה זמן לבילויים. אבל גם אילו היה זמן, לא היה התקציב מאפשר את זה. לא קניתי חליטה זה שנתיים. רק בשביל הילד אני חוסך מאומה. אקנה לו את כל מה שהוא צריך — אפילו אם בגלל זה אכנס לחובות. למה אני הולך למצחצה נעליים? זה רק מקרה. אני צריך לפגוש מישהו, ואיני רוצה להיראות כחורני...

בשר: חזיר לכל!

בשר אין. אך חזיר יש במסעדות רבות. הוא עולה ביוקר, אבל הדבר אינו משהי — עדיין. הגירוי חזק מדי לאזרחים שרעבו זמן כה רב לבשר. הם משלמים 5 ל"י עבור ארוחה. למרות המשבר.

„אני רוצה שביום הראשון תהיה תרנגולת בסיר של כל צרפתי.“ אמר המלך הנרי ה'

עוד: רק דרוש כסף

רביעי. בישראל היה זה חלום. אך עתה הדבר אפשרי: דרוש רק כסף. מצב המספוא רע. הלולים מוכרים את המטילות. הקהל קונה כל תרנגולת: זה עולה רק 4 או 3.500 ל"י, שתי לירות פחות מאשר המחיר בשוק השחור עד כה. התנפלות זו גם היא אינה רומות על משבר. השאלה היא רק: כמה אחוזים מתוך האוכלוסיה יכולים להרשות זאת לעצמם? והאם יימשך תיאבון זה גם בעוד חודש?

„אינני זוכר מתי שקנו כל כך הרבה ביום אחד.“ אמר ביום הששי מוכר הירקות

ירקות: קונים בשמע

בשוק הכרמל. מוג האויר החם, שיפגע בענפים רבים, הביא ברכה ליבול הידקות. חוץ מזה אין בשר ודגים, ולכן זקוקות עקרות הבית לכרובית ולעגבניות, שתמלאנה את הצלחות. עגבניות, בצל, תפוחי-אדמה, עודם בפיקות, אך הכרובית והגזר שוחררו. הדבר לא שינה הרבה לכאן או לכאן, והמצב בשוק הירקות אינו יכול ללמד הרבה ביחס למצב הכלכלי הכללי. אין כאן סימנים למשבר.

„אני בת 19, עקרת בית. נשואה לא מזמן. לא עובדת. גרה בשני חדרים עם בעלי. שהוא מנהל חברה ליוצא. משבר? אני חושבת שיש. מפטרים המון אנשים מהעבודה... לא, אני מכירה אנשים שפוטרו — אבל כותבים על זה כל הזמן בעיתונים. רק אתמול הייתי בקולנוע. לפני זה לא ראיתי המון זמן סרט. אולי שבוע וחצי. בדרך כלל אני מבקרת פעמיים בשבוע בקולנוע, ופעם בשבוע אני יוצאת לרקד. מבקרים גם בקונצרטים ובתיאטרון. אני מרגישה במחסור מיוחד. אני קונה גם יותר מאשר נהגתי לקנות בזמן שהקיצוב היה קיים. למשל שוקולד — זה מגרה קצת, אבל זה לא כל כך נורא. אם אומרים שיהיה משבר, אז הם בודאי יודעים.

עכסה וראני: אולי, יכול להיות

„אני בת 46. בעלי חייט. אני גרה עם בעלי בדירה שכורה. יש לנו ילדים נשואים ונכדים. מעולם לא קניתי בשוק השחור. בשוק לא קניתי היום כמעט כלום, והוצאתי המון כסף. הרבה יותר מהרגיל. בדרך כלל מוציאים בערך 15 ל"י בשבוע על מזונות. עמשינו אנו צריכים כ-20 ל"י, אפילו 22. בילויים? אף פעם לא בילינו הרבה, גם מפני שלא היה בשביל זה כסף, וגם מפני שלא היתה לנו נטיה לזה. לכל היותר אנו הולכים פעם בשבועיים לקולנוע. לראות סרט טוב. לדעתי אי אפשר לקרוא לזה שקורה. בשוק בשם משבר. זוהי עלית מחירים, לא נעימה לקונה, אך טבעית מבחינת המצב הכלכלי.

חוה לכמן: לא, לדעתי לא

מצבו הכספי של בעלי לא איפשר לי את זה. בשוק לא קניתי היום כמעט כלום, והוצאתי המון כסף. הרבה יותר מהרגיל. בדרך כלל מוציאים בערך 15 ל"י בשבוע על מזונות. עמשינו אנו צריכים כ-20 ל"י, אפילו 22. בילויים? אף פעם לא בילינו הרבה, גם מפני שלא היה בשביל זה כסף, וגם מפני שלא היתה לנו נטיה לזה. לכל היותר אנו הולכים פעם בשבועיים לקולנוע. לראות סרט טוב. לדעתי אי אפשר לקרוא לזה שקורה. בשוק בשם משבר. זוהי עלית מחירים, לא נעימה לקונה, אך טבעית מבחינת המצב הכלכלי.

ממתקים: הפיתוי רב מדי

„שימו לב—שוב למכירה בונבוניירות! אומר השלט. אמנם, המחירים אגדתיים. אולם האכיות מצוינות, אחרי שנים של ממתקים גרועים. הילדים חושקים בהם — ולא רק הילדים. הקונים רבים.

נעליים: אין קונים

הזבנים, שהיו רגילים לשרת את הרגליים היפות של הגבירות והפחות יפות של הגברים, היו בין הראשונים שהרגישו כי קרה משהו. החנויות התרוקנו. הפיקוח הורד, אולם הלוקחות לא באו. איש אינו מתלהב להוציא 10 ל"י עבור זוג נעליים (גרועות) או 16 ל"י לזוג נעליים יפות. ישנה תקווה בלב הקהל כי המחירים יוסיפו לרדת. ובכלל, כדאי יותר לתקן נעליים ישנות — מנהג רגיל בעולם. פחות רגיל בישוב הישראלי המסונק. חץ מזה אין חורף, אין גשם — ואין צורך לקנות נעליים חורפיות.

קולנוע: כל הכרטיסים נמכרו!

יה הקרבן הראשון למשבר. אולם ההיפך הוא נכון. בתי הקולנוע עודם מלאים ברוב ההצגות עד אפס מקום, וכל הרוצה בכרטיס לסרט פופולרי, ייטב לעשות אם יעמוד בתור בצהריים. ספטר עוד יכול למכור כרטיס בלירה, ורק לעתים רחוקות יתקשה להיפטר ממנו. בראשית השנה היתה ירידה מסוימת, אולם מאז יציב המצב. אם אמנם הבד מאפשר בריחה מן המציאות, הרי נראה שיש ממה לברוח.

העם

אחיר הבתולין

"בתולה — כתובתה מאתיים (וזה) ואל-מנה — מנה (מאה)" אמר הדין. עד כה היו הרבנים נוהגים, בהתאם לכך, לרשום בכתובת הבתולה הנישאת לגבר 50 ל"י, עם סמך מתאים לאלמנה. בעדינות רבה התעלמו הרבנים מקיומו של סוג שלישי, שאינו שייך לשני הסוגים הנ"ל.

השבוע הודיע הדור המפא"י על הכחנה להעלות את מחיר הבתולין בכתובה, בהתאם לרוח הזמן, ל-100 ל"י.

היתה זאת גולת הכותרת של מאורעות השבוע — העליה הכללית של המחירים, החל משיחת-טלפון לקביעת פגישה עם בחור רחוקה בזהירות המשפט לאישור הגירושין ממנה. עליית מחירים הרשמי של הבתולין היתה סמל מושלם לתהליך זה: לא כל כך מבחינת הבתולין כמו מבחינת המחיר.

מדיניות

נשק הוא עסק

המאבק לבש צורה משעממת ושיגרתית: חליפת איגרות, הודעה לעיתונאים, הצהרות מנוסחות בזהירות, רק מעטים מבין האזרחים עמדו על המשמעות העמוקה יותר של מאבק מיוחד במינו, אשר המציאות הישראלית לית כפתה אותו על שרונה-החוק הישראלי.

נושא המאבק היה נשק. נשק זה יכול לרשם את הבטן ולרוצץ גולגולות. אולם הוא יכול לשמש גם כבסיס לעסק פורח. זאת גילו האנגלים. לכן הקטינו את השימוש העצמי בנשק שהם מייצרים (ראה מכל העולות), החל ליתר למכרו לכל המוכן לשלם עבורו כסף סהור (סחור או יותר), מזומנים על השולחן.

במרחב השמי נמצאו לקוחות רבים. כמעט כל ארצות ערב היו מוכנות להשקיע כסף במטוסי-סילון מבריקים — מתוך הנחה: נכר זה כי לדיקטטור זהו השקעה כדאית יותר מאשר הקמת בתי-חולים או בתי ספר המר-עילים רק את נפש הנוער ברעיונות מסיכונים, כגון קידמה ודימוקרטיה.

החזית השנייה. המצב העמיד את מדינת ישראל במצב עדין מאד. אמנם סכנת הסיבוב השני רחוקה לא פחות מתמיד. אולם כשנזמרה לדיקטטור שיש לו נשק כדי לו-כות בגנצון קל, טבעו של דיקטטור הוא להשתמש בו.

הדרך בפני ישראל היתה פשוטה מאד: היא יכלה לקנות את מטוסי-הסילון, בדיוק כמו הערבים. האנגלים לא הסתירו כלל שלזעתם השקולה תהיה זאת דרך נבונה מאד. אולם לישראל אין כסף.

בחרה ישראל, איפוא, בדרך השניה: לה-קים ככל האפשר המולה עולמית כדי למנוע מן הבריטים מכירת נשק למי שיש לו כסף. אותה שעה נפתחה חזית שניה באמריקה, לשכנע את אייך שצליח לתת את נשקו חיינם איך-כסף למדינה הקרובה כל כך ללבם של מיליוני בוכרים אמריקאיים-יהודים. השבוע לא שררה אוטומיות רבה לאורך שתי החזיתות. האנגלים לא הראו כל הת-

להבות לחרת על כספם של הערבים. האמריקאים לא הראו כל התלהבות להיפרד מכספם שלהם.

מפלגות

עוד קנה קש קטן

מאז יום היוולדה, אפשר היה להשתתף מפ"ם לגמל, בעל שתי דבשות. הפרש היה צריך להיות מוכן להיסלט לפנים ולאחור בין הקיבוץ-הארצי לבין הקיבוץ-המאוחד, בין מחנה לאומני מאד לבין מחנה שראה עצמו חלק בלתי נפרד ממחנה המהפכה הקומוניסטית. רכיבה זו לא היתה לפי עצמו של כל אחד, אך לעומת זאת יכול היה הרכיב לסמוך על כושר-ההתמדה האגדתי של החיה.

מאז יומו הראשון הועמסה מעמסה רבה על גבו של גמל זה. מאות פעמים היה נדמה כי הנה הגיע תורו של הקש האחרון המפורסם, זה העתידי לשבור את הגב. אולם הגב הוכיח עצמו מוצק ביותר: המיטען כבד והלך, ואילו הגמל הוסיף לחיות בשקט של המזון המצטבר בגופו.

סופי בהחלט? השבוע היה נדמה, למי-רות כל זה. כאילו נתגלה הקש הסופי בהחלט. הוא לבש את דמותו של חבר-המשק, אשר בני סיעת השומר-הצעיר החליטו לשגרור לכינוס הנוער הדימוקראטי (הכפוף לגוש ה"מזרחי") בפראג, בניגוד חותך להחלטת המי-עוט במפלגה.

חוסה-השדרה של הגמל החל רועד מן הגולת ועד לקצה הנוב. ליושבי הדבשות האחת נראה הדבר כי הפעם נחצה הגבול האחרון בהחלט: לא בלבד שמאיר יערי וחבריו לא סילקו את משה סנה מעמדות ההשפעה, כדרישתם, אלא אף שלחו נציג לעיר-כלא של מרדכי אורן, עיר-משפטו של רודולף סלאניסקי.

שני אנשים, בשני הקצוות, השמידו אנחה כמעט קולגית של רוחה. בצד אחד היה זה יגאל אלון, שנדמה לו כי סוף-סוף יצילה לי-שכנע את אנשי-הקיבוץ ההססניים, בני סיעת, מסוגו של אהרון ציולינג מעין-חרור, לחתור על והירותם המסורתית, לבחור בחית-רכיבה חדשה. בצד השני היה זה משה סנה, שקיווה להיפטר סוף-סוף מאנשי לאומנות-העבודה במפלגה, להישאר לבדו עם מאיר יערי וחבריו לשיחת-רעים ועריכת-חשבון.

עמדתו של סנה השתפרה במידה ניכרת. אמר מי שהיה ראש המפקדה הארצית של ההגנה על מי שהיה מפקד הפלמ"ח תחת פקודתו: "אם אני סוכן הקומאינפורם, אז יגאל אלון הוא סוכן האינטליגנציה".

לכל מפלגה הגונה - שליח

אופנת הפילוגים במפלגות השונות פגעה גם בשני הענקים הגדולים ד"ר (ומוסמך לר-בנות) יעקב גיל נשט את מפלגת הציונים

* בני הארץ רגילים יותר לגמל הערבי, בעל הדבשת האחת, הגדול בצפון אפריקה ודרום אסיה, מותאם במבנהו במיוחד לצרכי המדבר. הגמל הבאקטריאני, בעל שתי הדבשות, גדל בעיקר במרכז אסיה, מותאם יותר לנוף סלעי והררי.

הכלליים, הקים לעצמו גוף חדש בשם אחדות האומה. החל מוציא שבועון חדשות סוף השבוע בכל מוצאי-שבת, היום האחד בו אין לו כל צורך לעמוד בפני התחרות.

גם במפא"י קם פורש, אף על פי שסכנתו קטנה בהרבה אפילו מסכנת יעקב גיל לציונים הכלליים. האיש: יעקב אולסקר, מיסד, מר-כו, יו"ר והחבר הרשמי האחד של התנועה הדיוקנית של פועלי ישראל.

דוגמא לחנוך מפא"י. בטרנופול, פו-לין, בה נולד אולסקר לפני 44 שנה, עשה את הכירותו הראשונה עם המושג דיקאלי.

מייסד-מפלגה דוד אולסקר ואם אפשר, גם דולארים

הוא הגיע למעמד סגן יו"ר של מפלגת הציונים הדיקאליים במקום. כתוצאה מפעילותו הפוליטית נאסר אולסקר, החליט לעלות לארץ, להצטרף לקבוצה. כאן החלה פרשה של גולגולות המוכרת לעור-לם רבים: הוא הצטרף למסורת המנדט, אחר התגייס לצי הבריטי. לפני שבע שנים החליט כי כדאי לו להיות איש מפא"י, עלה בדרגה, קבל את משרת מוכיר סניף מפא"י בצפת.

אולסקר לא היה אדם המוכן לקבור את עצמו במקום נידח כמו צפת. הוא החליט להתבלט, להקים רעש, הוציא כרוז בו דרש שניים כה מרחיקי לכת במבנה הסתדרות העובדים עד אשר, אילו היו מתקבלים, היו מכשירים אותה להצטרפות ללא תנאי למפ"ל הציונים הכלליים.

התוצאה: מפא"י הוציאה אותו משרור-תיה, על החשמה הצביע עליו כעל דוגמא מאלפת לחינוך מפא"י, בדרך, בסאון הציונים הכלליים פרסם את הכרוז בשמחה גלויה. לפני כן הצליח אולסקר לעורר את חמת הגיונות, כאשר האשים את עובדיו בעדן, שם שימש שליח, במעילות, גניבות, הרעבת עולי תימן. כן הצליח לסיים את עבודתו כפקיד בארגון הסוחרים בצורה לא פחות סוערת, עת האשים את מנהיגי הארגון בהאשמות דומות.

הקואליציה הפריעה. בכרוז הראשון שהוציאה מפלגתו החדשה קרא אולסקר לח"סולישיות והאוטונומיות, דולסקר את הח"זרת האידיאליזם, הקרבה, והחלוציות, את עידוד היוזמה הפרטית, שמירה על האיני-טרסים של צבור הפועלים, חיזוק האמונה באלהים ובעשרת הדברות, שחרור המולדת כולה.

בתשובה לכרוז שהודבק על קירות שלש הערים הראשיות בארץ קבל אולסקר מספר מכתבים, אולם לעת עתה הריהו חברה היחיד של מפלגתו, נאלץ לקיימה מתוך משכורתו כפקיד במשרד המסחר והתעשייה.

גילל אולסקר את תכניתו לעתיד: "הקור-אליציה החדשה בין מפא"י והכלליים הפריעה לי במקצת, אבל חודש ואראה איך הם נוהלים מפלגתם."

אשר לעבודתה המעשית של מפלגתו בי-שעה זו, היא מתחלקת לשנים: (א) החלטה (פה אחד) על ברכה בין-חברית (אגרוף

קמוץ), (ב) נסיעת היו"ר שלה לחוף לארץ לשם איסוף חברים ודולארים. הסכיר אולסקר: "כל מפלגה הגונה חייבת לשלוח שליח לחוף לארץ."

מזונות

קוקוריקו

לפי אומדנה ממשלתית מקרקרות בישראל 2700000 תרגולות. למעשה מגיע מספר המ-קרקרות ל-3500000. מלבד קירקור עוסקות תרגולות אלה באכילה, מנהג מגונה, אך מתמיד. לשם כך יש צורך במספוא. מספוא אין.

לולנים רבים מצאו תרופה פשוטה למצב (ולתרגולות): הם קנו לחם טוב, האכילו בו את העופות.

רעפות השמידו קוקוריקו של שביעות יצון, פחות מרוצה היתה הממשלה. בצפון הארץ הטילה קיצוב בלתי-רשמי על הלחם, ריתקה כל חנווני למאפייה אחת ויחידה, אסרה עליו להגדיל את המנה הרגילה שהוא מקבל בצורה זו ביקשה למנוע את הסתננות הלחם לפי התרגולות.

הלולנים הסיקו את המסקנות, החליטו לש-חוס חצי מיליון תרגולות. מאחר שגם בי-ישראל אין תרגולות מתה מטילה, יש לצפות לירידה ניכרת באספקת הביצים. לעומת זאת הופיעו השבוע כמויות גדולות של עופות בחנויות הארץ.

הממשלה, שהבינה כי עליה לפצות את הלולנים על ההפסדים, שחררה עופות אלה מכל פיקוח וקיצוב, הרשתה ללולנים לקבוע מחיר שנראה להם. הוא הגיע ל-4,000 ל"י.

בשבוע הראשון היו קונים לרוב (ראה רפורטגה). המחיר היה זול מן המחיר בשוק השחור עד כה (6,000 ל"י). אמנם, רבים קיוו כי המחיר ירד, בימים הקרובים, ל-2,000 ל"י. אולם היתה זאת אשליה בלבד, ואם לא יוכל כל אחד לקנות כאוות נפשו התאבה, הרי גם יו-לטובה: אם ישחטו חצי מיליון עופות, יספיק הדבר רק למנה חד-פעמית של שלוש ק"ג לנפש. מיעוט הקונים יאפשה מנה גדולה יותר לאנשים שכיום אינו נופל מקיבתם.

שם משפחה

אחרי שהוגבל השימוש בלחם באזור הצ-פון (ראה לעיל) פשטה השמועה כי הממשלה תהיה קיצוב כללי של מיצרך ראשי זה. אולם גם הפקידים הגלבים ביותר לפיקוח הבינו כי אין הדבר יעיל: אי-אפשר בהחלט לממשלה נאורה להקציב פחות מחצי כיכר לחם לנפש ליום. כיום צורכים אזרחים רבים פחות מכמות זו. הקיצוב עלול להגדיל את הצריכה, לפי החוק הבדוק: כל אורח אוהב לאכול את כל אשר הוקצב לו.

אולם אין פשר הדבר כי על הממשלה לתת לאזרחיה את הלחם בחצי חינם. אין זה נעים, לא נכון, להגדיל את מחיר הלחם. אולם האוצר רצה בכך מומן, והפעם הוא קרוב לביצוע: מחיר הלחם עתיד לעלות.

יהיה זה רק אחד המיצרכים שיפלו קרבן למעשה כלכלי בעל שם משעמם מאד: "הת-אמת שער החליפין". פרוש הדבר: הממשלה מקבלת את הדולארים מן הסוכנות היהודיות (הקרנות, המגביית ושאר צורות השנור), מש-למת עבורם 700 פרוטה לדולאר (שהן רבע מן הערך האמיתי). היא השתמשה בדולארים אלה כדי לקנות מזון לאזרחיה, חישובה את הדולארים לפי שער של 357 פרוטה לדולאר (שהן שמינית מן הערך האמיתי). בלמים אחרות, הממשלה נתנה לאזרחיה מתנה של 343 פרוטה על כל דולאר.

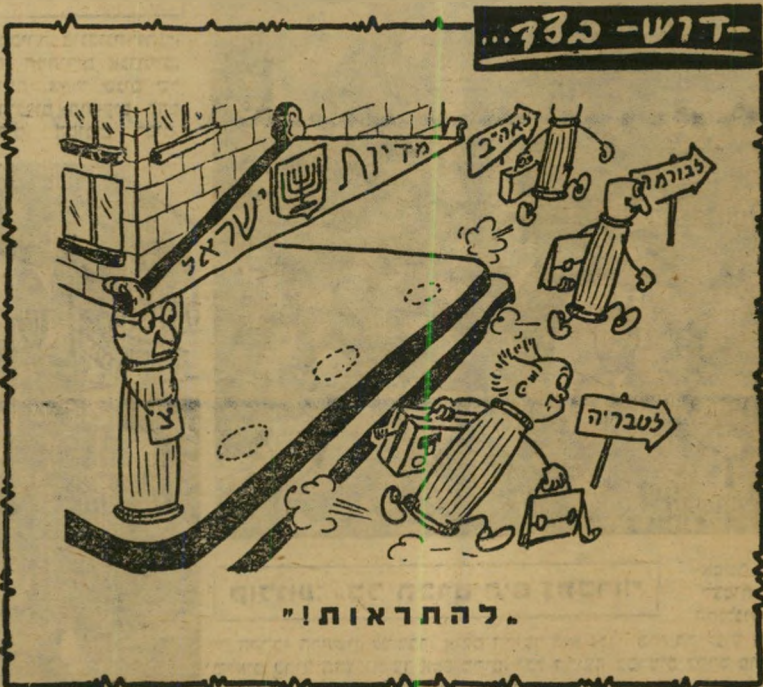
עתה החליטה הממשלה שיש גבול לטוב-לב זה, אפילו כשהוא קשור בקולות בימי בחי-רות. היא כבר קבעה כי הדולארים המוצאים לתה, קפה, סבון ושמנים, יחושבו עתה לפי מחיר של 700 פרוטה לדולאר.

רדיו

שיטור השדרור

בינואר שנה שעברה כונסו עובדי מוז-ישראל על ידי אהוד אבריאלי, שהיה אז מנהלו הכללי של משרד ראש הממשלה אלו שייך שרות השידור. התבשרו העובדים כי מלחמה תם לסילוקו של ד"ר מנחם סוליאלי הוכתרה בהצלחה. הוא נתמנה מעין נשיא כבוד של שרות השידור. החוזה: יושב ראש המועצה הצבורית, במקומו מונה לתפקיד זה משה (מויש) פרלמן מנהל המסופם של לשכת

* הם לא היו יחידים במערכה. מגדלי החזיר נהגו באותה שיטה, הוסיפו את ההוצאות למחיר הבשר.

מעשלה ב, דרך בורמה

ש"ר מפא"י שיצאו לנכר או לחופשה ממור שכת בארץ השאירו מאחוריהם ירושה אכזרית: גרעון של 25 מיליון ל"י בתקציב

מתנפש דוד בן-גוריון מאחור, צרות

כתב אבא אבן לאחד ממנהיגי מפא"י: יש לדרוש מראש הממשלה כי לא ימסור הצ"ה הרוח בענייני חוץ מבלי שתאושרנה על ידי שר החוץ ומבלי שבי. ג"י יועץ בראשי המשלחות הדיפלומטיות הישראליות, אם בכלל רצוי לתת הצהרות כאלה.

כאשר קראו את המכתב הזה במסיבה בלתי רשמית של מנהיגי מפא"י, נפגע ב"י. ג"י, הודיע: אמסור הצהרות על מה שארצה ולמי שארצה. אינני מוכן להחזיק בפיקדי ממשלה בחוץ לארץ.

הפתעות הנשיאות. מינויו של פנחס לבון ליוש"עצ"ר לבי. ג"י, היה למורת רוחם של רבים מאנשי המפלגה שלא היססו להחליף פו בלוי אשכול. ב"י, שאינו מחבב ביותר אופוזיציה, לא מחוץ למפלגתו ואף לא בחור כה, לא שכח עדיין את המזימה לבחור ב"י נשיא שלא היה מועמד פרטי שלו, החליט להתפטר, זמנית, מתפקיד ראש הממשלה, לתת להחריז לנסות את כוחם. הוא עשה זאת מתוך בטחון כי ייכשלו.

חופשתו הארוכה של ראש הממשלה, מאורע בעל ערך מדיני עצום, באה איפוא כדי ללמד לקח את יריביו במפלגה והן כדי להכריח את הציונים הכלליים לקבל בגלוי על אחריותם התפתחות העניינים בחודשים הקרובים. הצלחת התפתחות זו או כשלונה יקבע את גורל הציונים הכלליים בכנסת השלישית.

המדינה; העלאתם ההכרחית של מצרכים ושרותים; בטול הפקודת בענפים שונים, דבר שיביא בעקבותיו מבוכה בקרב היצרנים והיצרנים כאחד; תוהו ובוהו בעת העברת סמכויות המנגנון במשרדים שעברו משר אל שר, העברה לא פשוטה ביותר, כרוכה בחי כוכים אישיים ובהתנגשויות בין השרים הח"דשים, ציונים כלליים, לבין ראשי המנגנון, אנשי מפא"י ודתיים.

הפתעות צ"רצ"ל. כאילו לא די בזה, קשה מצב מדינת ישראל גם בשטח הביני לאומי. באמצע החודש יכנס לבית הלכן ב"י ושינגטון נשיא חדש. עם כניסתו חסתיים פרשת יחסי ישראל עם השלטון האמריקאי הדימוקרטי, יחסיים אשר היו מבוססים, בדרך כלל, על השפעת גורמים יהודים על הנשיא טרומן. מצב זה עלול להשתנות עתה עם התמורות במשרד החוץ האמריקאי בו תגבר השפעת אילי תעשיית הנפט האוהדיים את הערבים.

יחס אמריקה לישראל עלול להשתנות עתה גם בעקבות בקורו של צ"רצ"ל אצל הנשיא החדש (ראה מכל העולם). בשיחות אלו, ה"מקדשות בעיקר לבעיית המזרח התיכון, תידון גם בעיית ישראל, וצ"רצ"ל עוד עלול להפי תיע את משרד החוץ הישראלי.

גם באו"ם טרם התאוששה ישראל מכשלונו חרוץ שנחלה בקשר להצעתה לערוך שיחות שלום עם הערבים. ההצעה נפלה בהצבעה

האם ב"י. ג"י, נוסע לחופש, סימן שתהייה צרות! "נאנת פקיד ממשלה טרוד בירושלים. הוא היה רק אחד מרובבות שניסו, השבוע, לפענח את החידון הלאומי הגדול: מדוע הכריז דוד בן-גוריון במפתיע שהוא יוצא לחופשה ממושכת, אף כי לא עברו חודשים רבים מאז חופשתו האחרונה? בשיבות האחרונות בכנסת, בשעת המאבק על הנשיא ארת והמשלה החדשה, שפע ב"י. ג"י, מרץ וטוב-לב. הוא לא נראה כאדם הזקוק לחופ"שה דחופה, ביהוד לא בשעה שגם שאר חברי הממשלה העיקריים הסתלקו מן הבמה. גם משה שרת, שר-החוץ ומספר 2 בין שרי מפא"י, גילה תאוות נסיעות בלבן, נסע לראנגון, בירת בורמה (אף כי תחילה נקבע שפנחס לבון יסע לשם). המטרה הגלויה: לייצג את מפא"י בוועידת המפלגות הסוציאליסטיות. המטרה הפחות גלויה: שרת, כמו בן-גוריון, השתעשע מזמן ברעיון של גוש אסייתי — רעיון יפה כשלעצמו, אך בלתי מציאותי כשמטפלים בו כבמשחק. אותה שעה ממש נעלם גם מספר 3: דב יוסף. לעומת ב"י. ג"י, שהסכים לבלות את חופשתו בארץ אך איים לעבור לחוץ-לארץ אם יטרדו אותו, הניח יוסף מראש שיטרדו, נסע ישר לצרפת.

מה היה פשר "דרך בורמה" פת-אומית זו? את מה באה לעקוף?

מ"מ ראש-ממשלה אשכנזי מלפנים, צרות

למועד אחר. היא תתקיים כאשר הדבר ישא חן מלפני הזקן.

דרכי אדם

מיליון מי יודע?

העגלה עשתה את דרכה בבון הרץ, עצרה ליד שלט: "אזב שכטר, חברה קבלנית, רמת-גן". העגלון, נמוך קומה ושמן ירד ממושבו, התבונן בעצב בפדחתו הזקנה, הרהר בחייו הקשים: עבודה מפרכת, צירף רעוע, אשה הנאלצת ללכת לעבוד בבית-חרושת במקום לטפל בילדתה. אך העבודה היתה רבה והעגלון, שלמה בליזובסקי, לא יכול להרשות לעצמו ביטול זמן ממושך. בעזרת פועל העמים את חמרי הבניין, העביר אותם בעגלה לקצה המושבה. בדרך החליט: הוא יחדל להיות עגלון, ינסה לעשות עושר בעסק הבניין.

למחרת היום נכנס אל משרד שכטר, שהיה דחוק בכסף, הציע לו את כל חסכוניותו תמורת שותפות בעסק. השנים לחצו ימים; בליזובסקי הפך להיות קבלן.

מה שאירע לאחר מכן מזכיר עלילתו של טרט הוליבוודי. בליזובסקי היה לא רק בעל כשרון ארגוני ועסקי, אלא גם בר מזל. תוך תקופה קצרה עלה לגדולה: הוא ויתר על עבודתו מפוטלת, לוח סכומי כסף גדולים בבנקים, החל מקים בניינים של ממש, זוהר לו פופולריותה של רמת-גן, שהלכה וגברה אותו זמן, והוא הצליח בלא קושי למכור את הדירות שבנה למאות משפחות. מחזור

המנהל הקשיש והשמרני בעל העבר הציוני העשיר למשה פרלמן הצעיר, רכ"המרץ והאגלורסכסי מצא חן בעיני עובדי קול ישראל — צעירים ברובם, ועם הכנסו לתפקידו התייעץ עם נדיאל אנרייט, בוגר גימ' נסיה הרצליה שעזב את הארץ בגיל צעיר והפך מומחה אמריקאי לשידור, הרצון היה טוב, דמות חדשה לשרות השידור, הרצון היה טוב, באומץ לב רב הרחיק משה פרלמן את ה"תוכניות הכבדות, המעשמות, העביר חלק מהן לתוכנית מקבילה.

היה זה נצחון בסבוב ראשון. בסבוב השני הפעילו קבוצות הלחץ השונות, הראות זכות לעצמן להופיע בשידור ללא כל התחשבות אם מה שיש להן לומר מעניין את המאזין או לא. משה פרלמן לא יכול היה לעמוד בפניהם; הלחץ בא מהחלונות הגבוהים. תוך זמן קצר חזר הכל להיות כמעט כש"היה. השעמום הסתכן לאט, אבל בבטחון. גותרו רק תוכניות ספורות אשר חודשו בה"לחה, עדיין לא מתו.

אילו חי שרות השידור בחלל ריק יכול היה להיות טוב לכל המעוניינים (פרט למאזין, כמובן). אלא שהתנכלו לו משרד האוצר וועדת היעול הממשלתית אשר גרמו לכך שמטעמי חסכון כספי יפוטרו, בדיק שנה אחת לאחר שמש פרלמן קיבל את המשוכות, 15 מעוב"השרות. אילו היו הפיטרורים פוגעים רק באנ"שים מסוימים, לא היה הדבר גורא, אבל מגמת הצעד הזה היה בסולן של משרות אשר נראו מיותרות ליוסף בן פורת, מראשי המנהלה של משטרת ישראל, שהיה חבר ועדת היעול, טיפל ביעול קול ישראל.

השאלה הנשאלת כיום במסדרונות שרות השידור: מתי תמנה משה פרלמן למפקח הכללי של משטרת ישראל?

המשק

כאשר ישא הדבר חן

בכל פעם שקרב מועד האסיפה הכללית הדו-שנתית של התאחדות בעלי התעשייה, מתעוררת לתחייה קבוצת אנשי אופוזיציה מושבעים, השואפת למגר את מה שהיא מכנה בתואר "שלטון העריצות" במרכז ההתאחדות, ברחוב מונטיפיורי 13, תל-אביב.

נשמעים באספה נאומים תוקפניים אחדים. אבל הסערה שוככת תמיד עם העלאת הצעות הוועדה המתמדת. לבבות מתנגדי אריה (הזקן) שנקר, יו"ר ההתאחדות מתרככים, הכל מס' תיים בהפי אנד.

לפני שנתיים נודעוה ההתאחדות. חבר הנשיאות מקס רוזן, יצרן טקסטיל, התפטר מנשיאותה, הסתגר בתוך עסקיו. היתה זו בדידות מזהירה. פעמיהם של כל הבלתי מרוצים ממדיניות נשיא ההתאחדות הופנו לביתו של רוזן. "הו"לכנו לקרב — אנחנו אחריך", התחננו בפניו אנשי האופוזיציה. אבל מקס רוזן לא רצה בהתמודדות עם שנקר הישיר, שמספר שנותיו גדול כמעט פי שנים משנותיו שלו.

באספה הכללית לפני שנה נשמעו דברים חריפים נגד "שלטון העריצות". לרגע נדמה שיפול דבר. הדבר: אריה שנקר. אבל חסרה האישיות המרכזית באופוזיציה, מקס רוזן תקות המתנגדים, נשאר אדיש. רק עיניו ננע' צו בכסא אדיר, הוא לא רצה במהפכה, לא דרש שעל סדר יומה של האספה תועלה שאלת בחירות חדשות לנשיאות.

תקנה טכנית. בשבועות האחרונים השתנה המצב. היה נדמה שחלה תמורה רצינית. הקרב נשבר ומקס רוזן נכנע ללחץ מע' ריצוי, הסכים ששמו יכלל ברשימת אנשי האופוזיציה שהתארגנו לקראת האספה הכללית הקרובה.

בראש האופוזיציה עמדו הפעם אנשי תע"ש בעלי עבר צבאי גדול. ביניהם: דוד דונסקי, לשעבר ראש ההסתדרות הציונית בדרום אפריקה, ונתן דובינר. קבוצה זו קבעה מטה כללי במלון קסה"ד, תל-אביב, החלה מעבודת, לפי כל כללי התיכסוס הצ"באיים, תכניות מפורטות לקראת ההתמודדות המכרעת.

כמו כל צבא מודרני, גם לאופוזיציה בהתאחדות בעלי התעשייה סיסמאות דימוקרטיות: "לטהר את האוויר ולהחזיר נוהג דימוקרטי בבית התעשייה". נקודה אחרת העיר שה אותה דומה לצבאות של ממש היא הח"לסתה הנחשבה למאבק עד הסוף.

תכלית המאבק המידית: להוריד מכסאו את הנשיא הישיר, לכוון נשיאות פחות מתירנה יותר תוקפנית.

אולם אריה שנקר אינו תכססן פחות טוב. כמצביא בעל נסיון ידע שבחירת הזמן לקרב חשובה עד מאוד. עלולה להביא לנצחון מכ' ריע אפילו נוכח כוחות גדולים. התוצאה: בשל תקלה טכנית נדחתה האספה הכללית

בנין על מנת שימכור חלק מהם, יקציב את השאר לצרכי השכון. משחור לארץ נוכח כי החמרים נמכרו ברווחים קלים, נוצלו למטרות בנין אחרות.

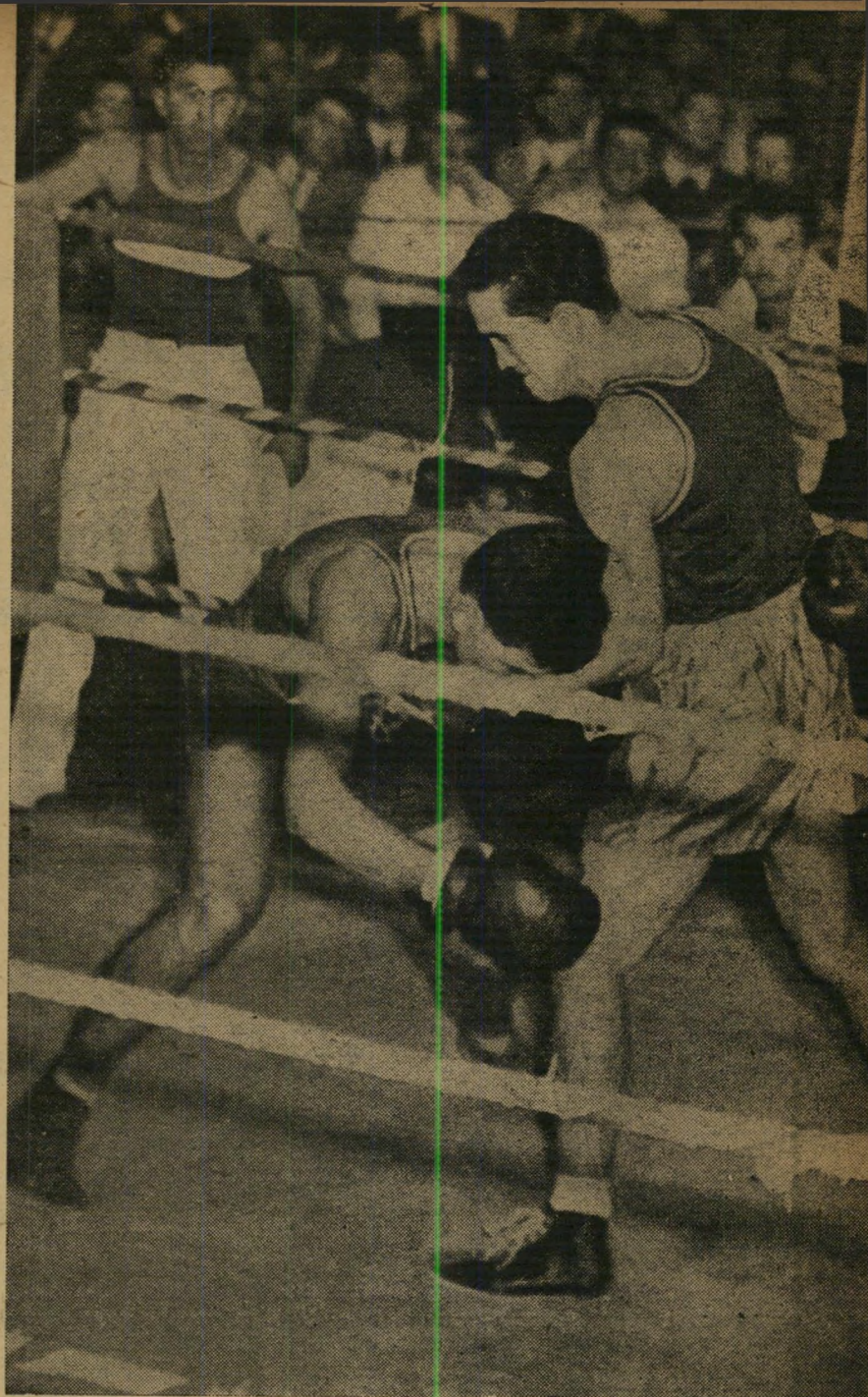
בינתיים עלו המחירים ב"500%, בליזובסקי לא יכול לעמוד בהתחייבויותיו אלא תוך הפסד של מאות אלפי לירה, סכום גדול מדי, אפילו לגביו.

הוא בקש מהעיריה סכום נוסף על זה שכבר קיבל. עיריית רמת-גן שגבתה מה"משכנים את הכסף, מסרה אותו לקבלן. אבל בליזובסקי שוב לא עמד בדבריו. המצב היה ביש. על מגרשיו הרבים לא קפצו הקונים, הכסף אול מן הקופה השמנה, בבנקים החלו נעזמים שטרות שלא נפרעו.

השבוע ערכו המשכנים, רובם חברי צ. כ. וחרות, הפגנה סוערת נגד נציגיהם בעיריה. הם השביתו את העבודה במשרדיה, הטיחו כלפיהם האשמות כבדות. אך העיריה היתה אין אונים: העלבות אותה נתן הקבלן עתה על 325 אלף לירות. כדי לסיים את השיכון דרושים 900 אלף. מייכן תיקח את היתר? אך המפגנים לא אבו לשמוע, טענו כי השקיעו "את כל כספם ודמם", דרשו, בצדק, את המגיע להם.

הסערה שקמה שככה בעזרת שלשים שוט"רים שפוזרו את הקהל המגון, נאלצו לאסור שמונה אנשים שהתנגדו בכוח לחוק, ביניהם גם שוליתו של סגן ראש העיר, יונה איתן. (המשך בעמוד 10)

בדמ ומ

הקרב המרתק ביותר של תחרות האיגרוף הגדולה ב"יורהמרוך": הדקות הראשונות. אשר בירנבלום, בית"ר (ימין) התייצב מול ישראל מקלר, הפועל, הכבד ממנו בששה קילו. ישראל הכניס את מעריציו, ספג מיד מכות.

מקלר נ

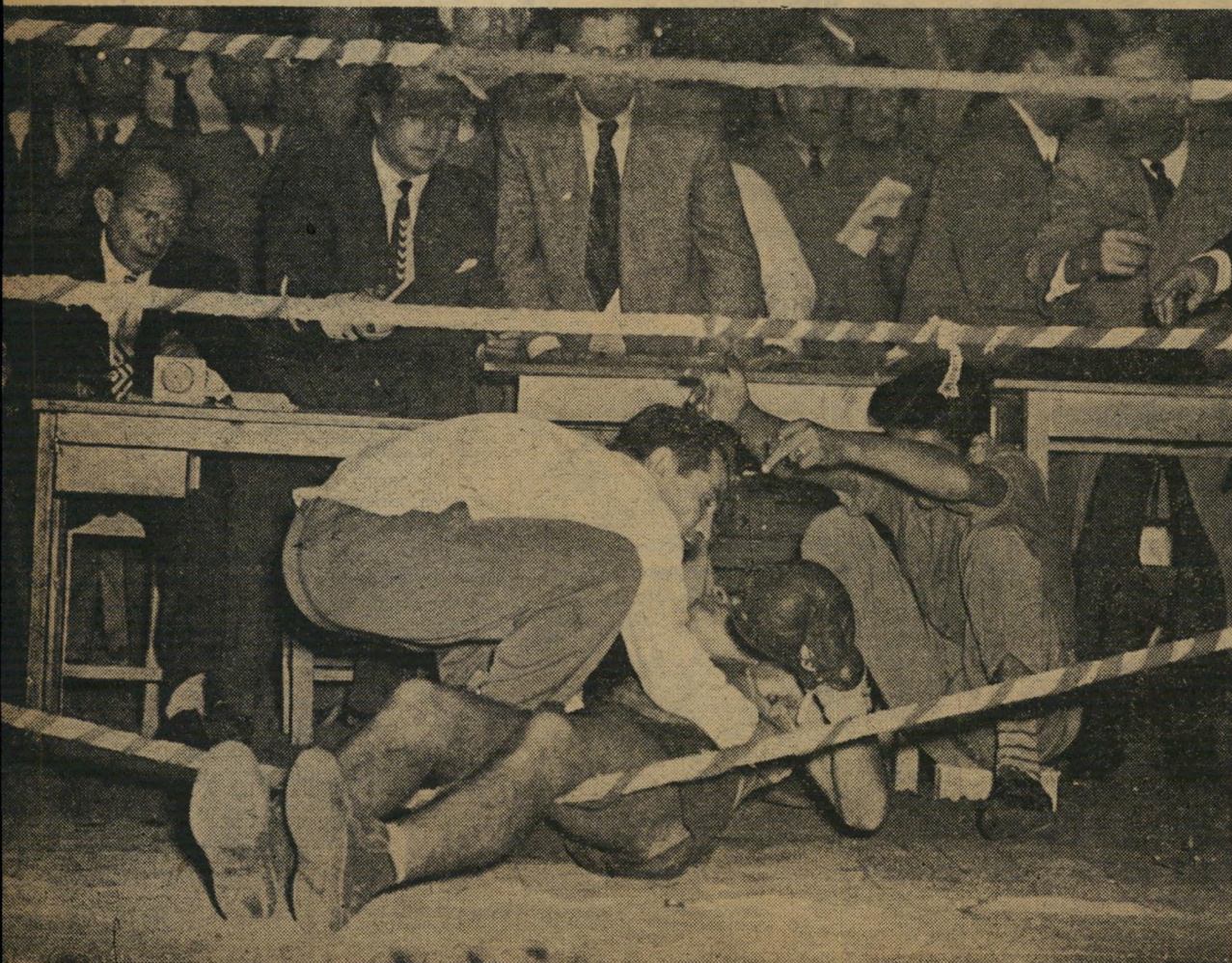
כבר במיכוב הראשון הנחית בירנבלום מכה אדירה בסנטרו של מקלר, הפילזו עד הקרשים.

מתוך אלמנים חובבי האיגרוף, שבאו לאולם הרמת-גני, היו לפחות שני שלישים אוהדי ביתר כאשר חובבי בירנבלום עליונות ניכרת, יצאו ממש מכליהם מרוב שמחה, ליוו כל מכה בקריאות עידוד.

כות

הנשים המועי
טות שייצגו את
מינן בין קהל
הגברים השואג
והאכזר לא ש-
נו את מבטן
גם כמעמד זה:
ללא הבדל מיהו
המוכה. עודדו
תמיד את הזב
דם, מרוב רחמי-
נות אולם הן
לא יכלו לשנות
את מהלך ה-
קרב: נוק-אאוט
בסיבוב האחרון
(ימין). משמאל:
הויכוחים בין
המארגנים גר-
מו לשריקות.

ר א ה
ס ד ו ר
ה ס פ ו ר מ

פר

גמוטטות איש הפועל הלהיבה את הקהל
יכא שצעק: "ייושר לו את הפרצוף!"

לשומפי רצפות, משכרת כפורה

ל-187 לירה לחודש*. עכשו משכרת זו חקטן במדה ניכרת. **לא אידיאליסטים — אבל מוכש-רים.** כנגד זה ייהנו מן השינוי במשכורות הבחורים הצעירים העובדים בשלחן ההסתדרות ומקבלים רק את משכורת היסוד ותו-ספת היוקרה. רבים כבר עזבו את השורות, עלולים לחזור להסתדרות אם התנאים יוטבו. אחד מאלה הוא זאב ברוספלד, חייל מ-שוחזר שנסה לעשות חיל בהסתדרות, נואש במהרה. לאחר שנה בתפקיד מנהל מדור הפ-לידים בנוער העובד קבל, נוסף למשכורתו, 7,500 לירות, דמי ייצוג, לחודש. המשכורת שהוא מקבל במקום עבודתו החדש (תכרת החשמל) עולה בהרבה על זו. החלטת מוסדות ההסתדרות בקשר לדרכת המשכורות אינה החלטה מקצועית פשוטה. היא חקבע במדה רבה את פני הפקידות ההסתדרותית כעתיד: אם במשרדי ההסתדרות ימצא מקום לצעירים מוכשרים החשים עצמם ראויים גם למשכורות של ממש בצד המשרות האחרות, או רק לאידיאליסטים מצד אחד — בלתי מוכשרים מצד שני.

* משכורת יסוד אחידה — 60 לירה, תו-ספת יוקרה אחידה — 52 לירה, תוספת לאשה — 10 לירה תוספת לשני בנים הרא-שונים 20 ל"י, לשני הבאים האחרים 15 לירה, לבן החמישי — 5 לירות. תוספת מחלה ותקן — 25 לירה.

עולים על זה של הרוח. מכאן שחובה עלינו להבטיח לבעל המשפחה את המשכורת המי-נימלית הדרושה לו לקיום משפחתו בכבוד. תנאי החיים השתנו בשנים האחרונות. פועל רוח משתכר היום יותר במוסד פרטי מאשר בהסתדרות. לזה יש השפעה שלילית על ה-נוער, והוא מהסס להכנס לשרות ההסתדרות. אנו דנים בבעיה ויתכן שנכנסים תיקונים ב-דרכת התשלום ההסתדרותי*.

פחות לקופאים על השמרים. אם תחבול דעתו של פרלשטיין, שהיא רחוקה מלהיות אהודה על כלל חברי ההסתדרות, יסבלו בראש ובראשונה חברי הסתדרות ות-קים העובדים במוסדותיה זה 20 שנה מבלי שהתקדמו בעבודתם, והמקבלים משכורות גבוהות בזכות החוקק וגודל משפחותיהם. לדוגמה: נח גנדלמן עובד לשכת המודיעין של בית ברנר, הוא חבר הסתדרות זה 24 שנה, עזב את עבודתו כפועל בנין עקב מחלה, נכנס, ב-1934 לעבודתו הנוכחית. תפ-קידו כללו רישום היוצאים והנכנסים בבנין, הדרכה למבקרים. היתה זו עבודה שלא דרשה רמה מקצועית כלשהי, אף לא השכלה, לא היתה קשה מבחינה גופנית.

אף על פי כן משכורתו של גנדלמן מגיעה * העלאת תוספת הייצוג מ-25 ל-50 לירה, תוספת היוקרה מ-20 ל-30 לירה.

לפקידי ההסתדרות. רוח שנכנס לעבוד באחד ממוסדות ההסתדרות עשה זאת מתוך אמונה שהוא ממלא תפקיד לאומי ומעמדי, לא דרש לעצמו אלא כיסוי הוצאות. בעצם היו תנאי עבודתו טובים מאלה של הפועל בפרדסים או חבר הקבוצ.

עם קום המדינה חל שינוי ערכים בארץ. קם בה מעמד אצולה חדש. פעולי הבנין החלו מחקים את בעלי האמצעים, דבר שלא היה קשה, כיון שהשתכרו כסף רב. חברי קואופרטיבי התחבירה בנו לעצמם את הרובע העשיר ביותר של תל אביב (יד המעביר) החלו משחקים בטניס וגולף.

עסקני ההסתדרות הותיקים שעד לפני שנים לבשו מכנסים קצרים וחולצות כחולות, הפכו שרים ושלחני מגביות, לבשו חליפות מהיר-דרות, נסעו במכוניות נהוגות בידי נהגים שכירים.

סוג אחד של חברי הסתדרות נשאר מקופח: העסקן והפקיד הצעיר במוסד הסתדרותי.

תנאי החיים השתנו. לתקון המצב שואפת עתה ועדת המשכורות של ההסתדרות. מסביר אפרים פרלשטיין, חבר הועדה: „למשכורת ההסתדרותית גודע ערך סוציאלי רב. אנו מאמינים שתנועת העבודה חייבת להבטיח. תנאי קיום הוגנים לכל פועל בארץ, אפילו אין הוא מצטיין בכשרונות מיוחדים. מובן מאליו כי צרכי הקיום של בעל משפחה

בעת שנפתחה הצירות הסוביטית בתל-אביב פנה אחד המזכירים אל לשכת העבודה ובקש כי ישלח אליו שוער. האיש שנשלח לא נת-קבל לעבודה. הצירות בכרה להביא שוער מרוסיה. הסיבה: משכורתו של השוער המ-סופל במשפחה והותיק בהסתדרות היתה גבוהה מדי, עלתה על משכורת מזכירי ה-צירות הנמוכים.

המשכורת המשפחתית הנהוגה עד היום בקרב פקידי ההסתדרות מקורה ברעיון ה-שיוני. מאחר שכל איש רשאי לתנאי קיום הוגנים, בין אם הוא מנהל מחלקה משרדית או רק שוטף את רצפתה, מקבל העובד את משכורתו בהתאם לגודל משפחתו, כי עם גידול המשפחה גדלים הצרכים. יוצא, איפוא, צפונות מוזהב של מנהל המחלקה, רעיון השיוני לא קיים בצורתו המוחלטת.

אפילו ברוסיה הסוביטית אבל הונהג בשני מוסדות בעולם: בקבוצ, ובמוסדות ההס-תדרות בישראל*.

לפנים התאימו תנאי המשכורת המשפחתית

* להוציא מן הכלל את האגודים המקצור-עיים: פועלי העץ, פועלי הבנין, שאר האי-גודים, המאורגנים בהסתדרות. פועלים חזק-למסגרת מוסדותיה. שם צמוד השכר לרמה מקצועית.

(המשך מעמוד 7)

אותה שעה חצתה מכונית פלימות' ירקרה במהירות את רחוב ביאליק. בתוכה ישב אדם שהרכין את ראשו בעברו ליד זומת-קהלים. היה זה שלמה בליובסקי.

פשעים

תעלומת הרצח בטבריה

חיים שמחון (26) היה רבי-סמל-ראשון אופ-ני, שפמו השחור והמחודד בקצותיו היה מטיל אימה על כל הפיקודים. מבטו וקולו המצחיקים החרידו חיילים וחיילות צה"ל לא מעטים. הוא היה ידוע כמפקד קשה, יזיר, פקע אחת, בהיותו במחנה הבראה צבאי, הסתכסך עם המפקד המקומי. ברוב כעסו התבטא: „בצה"ל יש קצינונים הרבה, אבל רק חיים שמחון אחד!”

שמוחון, ששחק את תפקיד הנבל בדראזות משמעותיות רבות, בצבא, מלא בשבוע שעבר תפקיד דומה בטרנדניה רצינית מאד: הוא הובא בפני השופט החוקר בטבריה והואשם ברצח. הקרבן: מרים (מירי) ארצי (22), בת דגניה א'.

דגים וגיון קולינס. מירי ושלושה ידי-דים ישבו באחד הערבים בשבוע שעבר בבית-פקה עבאדי בטבריה, אכלו דגים מטוגנים, לגמו גיון קולינס. לפתע נכנסו אל בית הקפה אלשים במדים. אחד מהם היה סרן, השני רבי-סמל-ראשון חיים שמחון.

כאשר נתקל מבטה של מירי בשמחון, נס-תמנה על פניה הבעה של היכרות. הם היו חברים טובים כאשר שרתו יחד בצבא, הוא כרב סמל, היא — בדרגת קצינה. הידידות ביניהם היתה קרובה, וזמן מה נדמה שהם ינשאו. אבל, אף על פי ששמחון אהב מאוד את הנערה, לא יצא הדבר לפועל.

הסיבות לפירוד אינן ברורות. יש אומרים שהוריה של מירי התנגדו לצרף למשפחתם חתן ממוצא ספרדי. סברה אחרת: ההורים התנגדו כיון ששמחון היה איש אציל, ישב במעצרה, לא היה אדם כשר בעיני ההורים השמרנים, ובעלי מסורת הקבוצה וההגנה. סברה שלישית, ואולי יותר מתקבלת על הדעת, היא כי מירי רצתה להשאיר חפשיה. היא היתה נערה עליונה, חברתית, היו לה מכרים רבים בכל חלקי הארץ, אנשים שהי-יכו וחבבו אותה.

לא עורר חשד. כך או כך, הפגישה בין השניים בבית הקפה עבאדי היתה מקרית בהחלט. שמחון נכנס למקום כיון שהמכונית בה נסע כלות הסרן נתקלקלה בכביש לא הרחק משם, והם רצו לטלפן מבית הקפה למוסך הצבאי הקרוב.

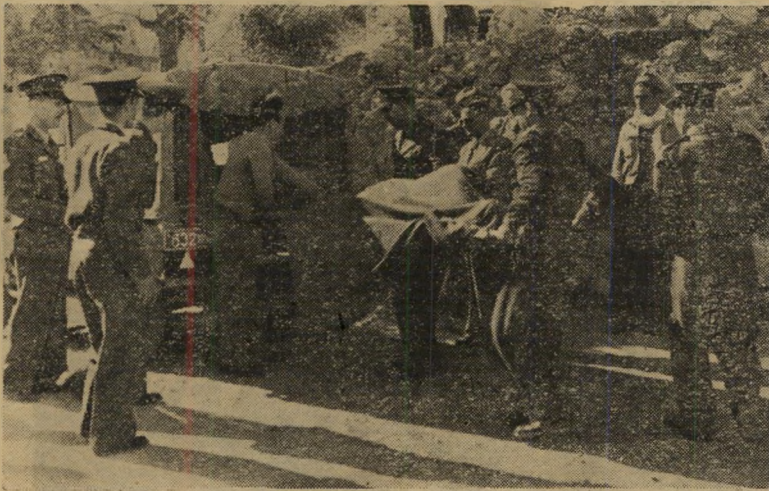
כאשר ראה שמחון את מירי, רמז לה באצבעו כי תגש אליו. היא בקשה סליחה עם הבחורים שאתם ישבה, יצאה החוצה מן שמחון. כיון שבוששה לשוב, קמו בני לחיתה, בחורים חיפאים, אשר אפשר כי הכי-רו את שמחון (שאף הוא חיפאי), ידעו על ידידות השניים, — ונסעו במכוניתם הביתה.

ב מ ד י נ ה

להיוז את המכונית המקולקלת. השוטר ניאות, יצא עם הסרן החוצה. הם קרבו למכונית הצבאית ראו כי שמחון כבר יושב בתוכה, מחכה להם.

כל הנקודות הקטנות, פרטים שיגרתיים אר-דות תנועותיהם של האנשים השונים האלה מצטרפים יחד לפסיפס שרק חלק קטן ממנו

אותה שעה עבר שוטר ברחוב שליד בית הקפה. פנסי הגיפ שלו האירו לרגע את הנוג-שהיה שקוע בשיחה בצל אחת החורבות. הדבר לא עורר את חשדו והוא המשיך בנ-סיעתו, עצר ליד הקפה, נכנס לתוכו, בבית הקפה בקש הסרן, שלא הצליח להז-עיק, עזרה בטלפון, מאת השוטר שיעזור לו

גופת הנרצחת מירי ארצי
מכונית שהתקלקלה במקרה...

בית הקפה (1), מקום הרצח (2) ומקום הימצא הגופה (3)
...השאירה אחריה גויה

חסר כדי לפתור תעלומה גדולה. כיון של-מחרת בבקר מצאה שכנה את גויתה של מירי ארצי מטולת בין הבתים ההרוסים. הנערה ערמונית השיער לבושה באפודה צהובה ובמכנסים חומות, היתה מוטלת בין הבתים ההרוסים. עיניה היו עצומות, בניגוד לרוב מקרי החניקה, בהם עיני הקרבנות פקוחות.

כמו במקרה לני? חקירת המשטרה העלתה כי מירי מתה רגעים לא רבים לאחר צאתה מבית הקפה. מה אירע בזמן הקצר שבין צאתה משם למותה? זאת השאלה הער-מדת בפני יהודה בונה, סגן מפקח מחוזי במשטרת טבריה, החוקר את המקרה.

סבורים החוקרים: את הרצח בצע חיים שמחון, למרות שהוא מכחיש זאת בתוקף. לאחר שחק את הנערה באצבעותיו, נשא אותה מרחק של 20 מטר, הניח אותה במקום פחות גלוי, אחר נסע מן המקום במכוניתו עם הסרן.

אולם, אם אמנם מסיבות המצביעות על אשמתו של שמחון מצויות לרוב, עדיין לא הצליחה המשטרה לגלות את המניע לרצח, ומבלי נקודה זו אין בנינה של התביעה יכול להיות שלם.

ואולי לא היה כלל מניע לרצח בכוחה תחילה. האם לא יתכן, שואלים החוקרים את עצמם, כי אירעה כאן חזרה על מקרה לני בעל עכברים ואנשים? האם לא יתכן, ומת-קבל על הדעת, כי חיבוק חזק יתר על המידה של אדם שלא העריך כראוי את כוח זרועות-תו, הפך לעניבת חנק?

אמר איש טבריה ותיק: „לא בכל יום מוכה הגורל את טבריה ברצח. אבל אם קורה פעם משהו, הרי זהו כבר משהו באמת מיו-חד במינו.”

כדימה של קבוצ. אם טבריה געשה למשמע הרצח, על דגניה א' ירדה דממת אבל. שקט של בושה, כלימה של קבוצה ותיר-קה, שמרנית ופוריסטית שניסתה לגדל דור אידיאליסטי ושאתה מבנות אותו דור משמשת נושא לכותרות ראשיות סנסציוניות ביותר. „העתונים ניפחו את העניין,” טען יוסף ברק, איש דגניה ויו"ר הוועד הארצי למען החייל. „מירי לא היתה נוהגת לבקר בבתי קפה. היא היתה נערה טובה, חזרת רוח התנדבות. היא שרתה בצבא, עבדה במעב-רות, היתה מדריכה נוער ומעולם לא חשבה לעזוב את הקבוצה!”

הכרטיסים עלו ביוקר

אשה בגיל העמידה צלצלה בפעמון דירתה של סוגיה ויינשטיין ברחוב בריאות, בקשה כס מים. בעלת הבית שלא ראתה כל דבר מוזר בבקשת האשה, הזמינה אותה לשבת, בכדה אותה בכוס מי לימון. האורחת הודתה ברוב נימוס, הלכה לדרכה. כעבור חצי שעה נכנסה סוגיה שוב לחור, וגבה את האבק מעל הרהיטים, גלתה שה-אורחת שכחה עתון (הארץ) על השולחן. כאשר הרימה אותו, ראתה תחתיו זוג כרטיסי

קולנוע יקרים (650 פרוטות) להצגת הערב בקולנוע זון.

לפנות ערב חזר בעלה יעקב מעבודתו בבית מלאכה לגירות. והם החליטו כי יהיה חבל לבזבז את הכרטיסים הטובים, הלכו להצגה. בשבתם בקולנוע לא משכה את תשומת לבם מודעת אחת מחברות הבטוח האור מרת. "אתה נהנה בקולנוע ובביתך גונבים?" אבל כאשר פתחו את דלת דירתם ומצאו את כל חפצי הערך (המעטים) שערכם המי שוער מאות אחדות של לירות חסרים, זכרו את המודעה. נטו אל חברת הבטוח ואל ה' משטרה. השוטרים משכו בכתיפה. הכירו במעשה אחת מן השיטות הישנות והבזוקות ביותר של המתפרצים, שיטה שלעולם אינה נכשלת.

דרכי חיים

נשואים שחורים

כאשר הגישה אסתר מזרחי (16) בקשה ל' רבנות הראשית לאשר שהיא נשואה, כפי הדרוש לצורך רשום תנועה העומד להחליף בעוד שלשה חדשים, שאל אותה פקיד הרבנות מי השיאה. אסתר, התחממה את שמה בקושי, ספרה שקידש אותה רב הגר בכפר סלמה. מה שמו? זאת לא ידעה. כאשר הר' ציאה את הכתובה שלה היה מקום החתימה ריק: הרב שכח לחתום עליה.

העובדה שאסתר גישה בגיל שהוא מתחת לזה המותר על ידי החוק לא הורגלה ביותר את הרבנות. החרידה אותה העובדה שהנשואים נערכו על ידי רב שאין רשיון בידי הדבר נמסר מיד למשטרה שאסרה את אסתר ובעלה.

בהבנה אבהית הקשיב מפקח ראשון לוי רחום לספורם של בני הזוג. ספרה אסתר, הנראית כבת 20 לפחות: "לא יכולתי לס' בול עוד את הבית ועל כן התחתנתי. אני מרר את חיי וחשתי שאצל בעלי ייטב לי לא טעיתי. אלישע הוא בחור טוב ואני מאי' שרת". הבעל אישר את דברי אסתר, גילה שהרב לא הרבה לשאול, לא חקר אותם ביחס לגילם.

המשטרה יצאה לחפש את הרב הפועל מי חוץ למסגרת המקובלת. בינתיים אין מצפונם של אסתר ואלישע מודרך כלל. אין הם סבורים כי חסאו כל עיקר, מקווים כי העניינים יסתדרו במהרה, וכי הם יקבלו את התוצאות הדרושות להם עוד בטרם ייחלד בנם הבכור. האפשרות כי תהיה זו ילדה אינה עולה כלל על דעתם.

לא דהיורה

באחד הלילות, בשנת 1948, חזר החייל נסים זאראן מייחידתו לאהלו שבקבוץ אל-מגור (אחר כך גבולות), מצא נערה ישנה במסותו. נסים, שידע כי בגלל מצוקת הדיור מלינים לעתים אנשים במסותיהם של חברים העוברים באותו לילה מן הקבוץ, לא הש' חומם על כך, הלך לחפש מטה ריקה במקום אחד.

לא היה זה מאורע מיוחד במינו, והצעיר שכח אותו עד מהרה. גם רות רוטנשטיין, הצעירה אשר ישנה במטה, לא הראתה כל סימנים שהדבר חשוב בעיניה באותן מיוחד. אולם כעבור זמן קצר שמע נסים, בדרך מקרה, כי הקבוץ השיא לו אשה, על גבי הניר. האשה: רות רוטנשטיין. הוא התייחס לשמועה הזאת כאל בדיחה, אפילו לא מצא לנחוצו לספרה לאשתור.

תיקון טעות. כאשר עלו לארץ הוריו של נסים, הגיש בקשה לשלטונות הצבא כי ימכרו בהם בסכום כסף. התשובה באה: אשתך כבר מקבלת מן הצבא תמיכה משמשת תי, הוריו אינם זכאים לתמיכה גוססת. נסים המופתע פנה אל מוכירות הקבוץ, בקש כי יתקנו את הטעות. זאת הובטח לו, אבל הדבר נודח, נסים השתחרר בינתיים מן הצבא.

כעבור שלוש שנים החליט נסים להתחתן, הפעם בכל הרצינות. אבל, כדי למנוע אי

הארץ

...מסיבת פרידה לכבוד סגן יו"ר הכנסת לרגל כניסתו לממשלה. נבחר במסיבה: סגני יו"ר ז. שפר וב. מינץ... (הבוקר) מתן תאומי, תל-אביב

על דא ועל האו האו. צעירי אל השפתים בשפתון אדום ואחר בשכבה דקה של ארגמן, הוסיפו שכבה עבה יותר, והצבא יהיה שונה לגמרי. (לאשה)

ומה האזרח? כלב? רותה, תל-אביב

נעימות (והאשמה בביגמיה), סר למשטרה, ספר על הנשואים שערכו לו בקבוץ. המעשה עורר את תשומת לב השוטרים שחשדו מיד כי כאן נעשתה קנוניה שמסרתה להוציא כסף מן הצבא ומן הועד למען החייל. השיבו חברי מוכירות הקבוץ: איננו מק' פידים, בקבוצי השומר הצעיר, על טכסים דתיים. חשבנו שנסים ורות חיים יחדיו וה' סקנו שהם נשואים. כל הכסף שקבלנו (54 לירה) הוחזר לוועד למען החייל מיד לכשנודע לנו כי נפלה טעות."

אבל המשטרה אינה ממנהרת לקבל את הצ' טדקות הקבוץ. טעויות מעין אלו אירעו יותר מפעם אחת. אשר לנסים ורות, הקרבנות הראשיים, לא נותר להם אלא להצהיר בת' מימות: "לא היו בינינו כל יחסים, לא דה'

3 תנועות בריקודי-בטן: אסתר, מזרחי, אפשר להתוכח הבטן טובה. הפוליטיקה טובה יותר

כשרונותיהן במועדוני לילה מפוארים ובבתי קפה; איש העם מסתפק בהדגמה פחות תור סת — זו המוצגת בשלל סרטים ערביים. עד לפני זמן קצר לא ערער איש על מצב עניינים זה; הכל הבינו כי כך קבע הטבע. אולם מאז נעשו הפיכות צבאיות וריפורמות דבר שבאופנה המרחבית, נוספו מבטים קוד' רים לקריצות ההערצה שנלוו לבטני הרקדניות. "הן חשופות מדי!" סברו אחדים. "הן מתנועעות מדי!" הוסיפו אחרים. לבסוף הצטרפו גם העיתונים והעסקנים המפלגתיים לזיכוח הגלוי.

כתב השבועון אחד טאעה של קהיר: "אין אנו מבקשים לפסול לחלוטין אמנות יפה זו. אנו רק מבקשים שתשאר בגדר האמנות." הציע השבועון: יציגונו הסרטים, מועצה מיוחדת תקבע היכן הגבול בין המותר וה' אסור בריקודי בטן. שוללי הרעיון השיבו בהצעה לועגת: לפרסם לוח תנועות (בדומה ללוח מחירי ירקות) ובו כל התנועות אשר רקדנית עלולה לעשות. תחת כל תמונה יכ' תבו פקחי המוסר אם התנועה מותרת או אסורה.

היחידים שהתרגשו באמת היו בני השכ' בות העניות. צנוורה כזו תפלה לרעה את כל החיביים להשיג תענוג זה באולם הקולנוע. העשירים יוכלו תמיד לזכות בריקוד בלתי מוצנע, כי לממשלה לא תהיה כל אפשרות להעמיד פקחי מוסר בכל בית-מרוח, לדאוג כי הרקדניות תרקדנה אך ורק לפי לוח ה' תנועות המאושר.

רוצים חוקה! רוצים חוקה!

במצרים נולד משחק חברתי חדש. שמו: אל-דסחור (החוקה). אפשר לשחק בו בכל מקום, רצוי: במעמד של יותר משני אנשים. המשחק פשוט בתכליתו, גמיש וניתן לשינוי יים עכאניים, בהתאם לכתובות האחרונות שהופיעו בעתונים. זה משחק רציני ומבדר כאחד, דורש רמה תרבותית מסוימת. המש' תחפים צריכים לנחש מה יהיו השינויים ש' הגנרל מוחמד נגיב אומר להכניסם לחוקה המצרית הקיימת — אם בכלל.

האפשרויות כאן כמעט בלתי-מוגבלות: אין יום החולף מבלי שתפרננה שמועות חד' שות על כוונות המנהיג. מדינאים כמו עלי מאה, מוסטפא אל-נחאס פרסמו את דעתם על השינויים אשר יש לבצע. עתונאים זרי' זים גילו בבטנות מוחלט כי החוקה הישנה תוחלף כולה. העובדה שנגיב עצמו כמעט שלא אמר דבר על נושא זה רק הגבירה את מתח המשחק.

מצרים

מבטים קודרים לטבור הנע

פוליטיקה היא נושא מלהיב, הפגנות מכני' סות גוזן לחיים, מצעדים וחגים לאומיים מש' חיים ליומיום האפור מעט צבע. אולם אין דבר היכול להוסיף מעט חדות-חיים ושמחה בלבו של גבר ערבי, כריקוד (ורקדנית) בטן. זה תענוג אשר כמעט כל אחד יכול ליהנות ממנו, איש איש לפי אפשרויות כיסו. בשביל האפנדי העשיר מציגות רקדניות וריוות את

השאלה העיקרית היא: האם מצרים תשאר מלוכה או תהפוך רפובליקה? על זה, כולם מסכימים, חייב העם עצמו להחליט. אך מאחר שהעם מראה, בדרך כלל, נכונות להקשיב לרמזים מגבוה, הושלכה שוב אחריות הפת' רון לחיקו של נגיב. הלה הודיע מיד כי אינו מוכן עדין להביע כל דעה; הוא ישאין את הבחירה בידי העם, בבוא המועד.

הכריז חשב אחרת. החוקה, אשר סביבה מתנהל כל הויכוח, הוכרזה בשנת 1923. עלידי המלך פואד. "בעוד שחוקות עמים אחרים הושגו מתוך לחץ ההמונים על המלך", כתב ספר היסטוריה זה שהופיע זה עתה במצרים, "נכפתה חוקת מצרים על העם עלידי המלך כדי לשמור על שלטונו."

"עוד בימי מלכות הכריז עבאס חלמי, תבע העם חוקה צודקת מן המלך", מוסיף אותו ספר. אחד הסיפורים הידועים ביותר בקשר לתקופה זו הוא אודות תלמיד' הפקולטה למשפטים של קהיר, ששכנה אז ליד ארמון עבדי המלכותי. בכל פעם שהכריז היה יוצא או נכנס לארמונו היו התלמידים מצטופפים בדרך וצועקים: "רוצים חוקה! רוצים חוקה!"

הכריז הורה להפסיק את הקריאות, הודיע כי יסגור את הפקולטה אם תלמידים יעזו להשמיע את המלה "חוקה". אמנם, הדלו ה' תלמידים מהזכיר את המלה המרגיזה. תחת זה עמדו וצעקו: "יחי מה שאנחנו ואתה יודעים אבל אסור לנו להגיד."

אך נראה כי מה שהכריז ידע היה שונה ממה שידעו הסטודנטים. החוקה, שניתנה סוף סוף לעם המצרי, היתה רחוקה מדרישות התנועה הלאומית (בהנהגתו של סעד זגלול). פעמיים שונתה והוחלפה. בשנת 1935 הוחזרה שוב, מאז עומדת כבסיס השלטון והחוק בי' מצרים.

עתה, שלוש שנים לאחר הכרזתה לראש' נה, נראה כי קרב זמן גניתה.

תורכיה

לא חשופות כל כך

לאחמד אמין יאלמאן הביא הלילה הקיצי נצחון גדול: התחרות לבחירת מלכת היופי של תורכיה התנהלה ללא הפרעה. בפעם הראשונה בתולדות המדינה צעדה שורת יפהפיות בבגדיהם, הציגה את מידותיה הס' בות לקהל הנלהב (ברובו גברים). בעוד חז' מורת ג'ז לוחה את צעדיהן על הבמה נצנצו אורות המצלמות שהובאו להנציח את המ' אורע ולפרסמו ברבים.

התמונות שהופיעו בעתונים התורכיים וה' זרים לא היו עשויים להדהים קורא אירופי או אמריקאי; בגדי הים שמרו על צניעות כלשהי, לא חשפו יותר מדי. אך לגבי מרוש' למים המסורתיים היה זה מעשה גורא, עורר גל התמרמרות נגד ווט', העתון שארגן את התחרות, ועוררו אחמד אמין יאלמאן.

נגד תמונות מלרות. כאשר, לפני שבועות אחדים, נורה יאלמאן ונפצע קשה, הפנתה המשטרה מיד את חקירתה אל החוגים הדתיים. מה שגילתה הפתיע אותה, וחלק גדול מתושבי תורכיה ביותר. קנאי הדת הפועלים במחתרת הכינו רשימה שחורה של עורכי עתונים המעודדים — על ידי "תמונות מגרות בנוסח הוליבוד" — את חלול הדת המוסלמית.

אך יתכן כי לא זו בלבד היתה מגמת הכדורים אשר פלחו את גוף יאלמאן. עתונאי נודע, בעל עמדה עצמית, המבקר חריפות, הן את מפלגת השלטון והן את האופוזיציה, לא היה אהוד לא על אלה ולא על לה. נהנה לעומת זאת מהשפעה רבה בקרב הצי' בור. עתונאי נסגר פעמיים מספר בתקופת מל' חמת העולם השנייה: פעם לתקופה של 90 יום, לפי דרישת השגריר הגרמני פון פאפן, על אשר פרסם תמונת מסרטי של צירלי צ'פלין הדיקטטור הגדול, בלתי כותרות עוק' צניות על הדיקטטורה.

ווטן הטיף לחופש הדת, התנגד לכל נסיון של הקנאים הדתיים להשתלט על חיי המדינה. "אילו הצלחנו (הקנאים) להחזיר את השלטון הדתי במדינה", כתב יאלמאן, "היו מצעידים אותנו צעד גדול אחורה". הוא נתן דוגמה: במקרה זה היה חזון יום הששי להיות יום השבתון הרשמי השבועי. ביום זה נמצאת הפעולה הדיפלומטית הבינלאומית במלוא תנופתה. בעוד בתי נבחרים, בנקים ומוסדות לאומיים היו מתחככים ומקבלים החלטות גורליות (גם לגבי תורכיה) היתה ארץ זו שוקעת בתרדמה של יום קדוש.

זאת, למעשה, הסיבה שכאמל אתאחורק החליף בזמנו את יום הששי ביום הראשון כיום המנוחה הרשמי. וזאת גם אחת הסי' בות מדוע עוד ישנם מתנגדים רבים לשלטון הדת בתורכיה.

אורנה פורת ביוהנה הקדושה
בדרך הקשה, וחילה עד המסרה

החלה בתכנית הלמודים בת השנתיים. בערך באותו זמן, בתל-אביב, שוחחה חנה מירון עם במאי אהל פרידריך לובה. היא כבדה הסכינה עם גורלה, החליטה סופית שתהיה שחקנית. שאלה חנה את לובה: "כדי להיות שחקנית, האם עליה לסיים את בית הספר, או להתחיל מיד לשחק?"

השינוי בדעתה בא לאחר שבצעה בחוג הדרמטי בבית פרה, הגמנסיה בייחודה, את התפקיד המרכזי באנסיונה, הסרגיה היחידה העתיקה מאת סופוקלס. לובה הסכים לה כי שום תעודה משום בית ספר בעולם טרם הועילה לשום שחקן. התשובה שכנעה את הנערה והיא בקשה מקום בו תוכל ללמוד ברצינות את אמנות התיאטרון. המקום נמצא: הסטודיה של הבימה, בהנהלתו של צבי פרידלנד.

כדי להבין את מצבו של צעיר השואף לתיאטרון באותם הימים, מן הראוי לזכור את הלך הרוחות ששרר אז בשני דתיאטרונים בארץ, הבימה ואהל. השחקנים הזקנים, שהיו לפני 12 שנה קצת פחות זקנים אבל לא בהרבה יותר צעיר, רימ, חשו, עקב קוצר-ראות מיוחד במינו, שהם יעמדו לעד במגורם האולימפוס. שום כוח בעולם לא היה מסוגל, לדעתם, לדחוק את רגליהם. הצעירים ילידי וחניכי הארץ, שבבטנם לא היה רוס' ושאת חינוכם לא קיבלו במוסקבה, נחשבו בעיני וחילקי הסטודיה של ואחטנוב* לברברים שבשום פנים אסור לתת להם לעלות על הבמה.

כיון שכל האנשים אשר מסביב לתיאטרון, בעיקר המ' בקרים התיאטרוניים, היו גם כן בני העליה השלישית והרבי' עית, כמו השחקנים עצמם, לא היה כל לחץ ציבורי מאורגן על התיאטרוניים בקשר לעירוי דם חדש.

יוצא מן הכלל היה במאי הבימה צבי פרידלנד. הוא היה האחד והיחיד שהבין כי בלי דור חדש לא יהיה המשך למסורת הבימה. על כן החליט, על דעת עצמו, להקים סטודיה לצעירים. מאוחר יותר הסכימה הנהלת הבימה להכיר בסטודיה, קברה בו כשרונות צעירים רבים משך שנים, אחר הפיקה משם ניצבים למחזות המוניים. רק במאוחר מאד — אולי במאוחר מדי — נתנה לחניכיה תפקידים של ממש.

שחקנית או אדם? ברור שעבודה באולפן ללא תוצאות ממשיות בצורת הופעות על במה, לא היה למרות התועלת העיונית, שהפיקה מהם, לפי רוחה של חנה. פרט לזה רמזה לה הרפתקאה גדולה באותו זמן, 1943, גיוס נשים לצבא הבריטי, בהמצאת המוסדות הישביים.

* ליד התיאטרון האמנותי במוסקבה, בו למד הגרעין הראשון של הבימה.

סום יתר (לא תמיד בשל יכולת משחקית אמיתית), נעשו לחניכיה הקהל.

השחקן: עזה נירדף. בתיאטרון הקאמרי הישראלי היתה חביבת הקהל, לכל הדעות, חנה מירון. היא משכה את ההמונים אל התיאטרון. והתיאטרון ידע זאת, הפקיד בידיה את מיטב התפקידים. כך היה הדבר עד הצגת הבכורה של זאן ד'ארק. מאותו יום ידע הקהל כי השחקנית הראשית בקאמרי היא אורנה פורת.

כמובן שזכות זו שנפלה לידיה של אורנה פורת היא לא פחות ומנית מאשר הזכות שהיתה עד עתה בידיה של חנה מירון. מהר, הודות לתפקיד חשוב, עלולה העטרת לשוב לראשה של המלכה הקודמת, או אולי תבוא שחקנית שלי שית, תאפיל בוורד הדש על השתים גם יחד.

המגוון שבמצב זה הוא כי אינו תלוי כלל ביכולת המוחלטת של השחקנית, אלא באור המיוחד שבו רואה אותה הקהל — שאינו מצטיין, בדרך כלל, בתבונה מיוחדת או בחוש הבחנה אמנותי — ברגע נתון. הארייה באופירה אומרת כי, "האשה נוטה לשנות את כוון דעתה כמו שנוצה מטלטלת ברוח". גם מצב רוחו של הקהל נוטה לשינויים תריפים: השחקן הוא העלה הנידף.

הסתכלות אויביקטיבית בשתי השחקניות תראה כי הן נושלימות זו את זו מבחינה אישית ואמנותית. נוגדות רק בזה שכינס אותה שרויה במצב רוח מרוסם, השניה מתהלכת כמו אבלה.

דנה מירון היא שחקנית שלא היתה צריכה לספס על הבמה בדרך הקשה. אורנה פורת נאלצה לעבוד קשה כדי לזכות בהופעה בתיאטרון. הראשונה היא כמעט שחקנית בעל כורחה, היא החלה לשחק עוד בטרם ידעה בדיוק מה היא עושה; אורנה באה אל התיאטרון מתוך הכרה ברורה שזר יעודה בהיה.

חנה מירון החלה להופיע על הבמה לפני 24 שנה, בהי' תה בת ארבע. אמה, אשה בעלת מרץ, דעה תקיפה ונסיית אמנותיות, הביאה את ילדתה למנהל של תיאטרון ילדים בברלין מולדתה. תפקידה הראשון על הבמה היה במחזה אצטבונ. פרטים אחרים על אותה תקופה לא נשתמרו בזכר רונה של חנה, אולם היא זוכרת כיצד, בתקופה מאוחרת יותר, הופיעה במחזות של שקספיר והאופטמן, שחקה בתיאטרון של מקס ריינארדט. אותו זמן קבלה את השכלתה הראשונה בבית ספר מיוחד ופרטי שהקים הברון גולדשמידט רוטשילד בביתו. שם בקרה חנה מאירצ'יק, שמה לפני ששני תה אותו, בדברתם של ילדי פלא אחרים.

עוד בהיותה תלמידה עשתה חנה הקטנה חיל על הבמה, ברדיו, בקולנוע. אבל הקאריירה שלה, כמו של שחקנים יהודים אחרים בגמניה, נסתיימה עם עלותו של היטלר לשליטון. משטר החדש אילץ את אביה מהגוס חשמלאי, לבקש עבודה בארץ אחרת. הוא בחר בארץ ישראל.

איפור או גלימה? עם עלייתה של חנה לארץ חל מפנה מכריע בהלך רוחה. האוירה החפשיית של תל-אביב השפיעה עליה והיא החליטה שאיננה רוצה כלל להמשיך לשחק. נוח היה לה יותר לשחק עם ילדי הרחוב, דבר רגיל בתל-אביב, אבל שלא זכתה בו בברלין.

בהיותה בגיל בו החליטה חנה לעזוב את הבמה, נתבלשה בלב אורנה, החלטה הפוכה.

היא היתה בת למשפחה גרמנית נוצרית. בילדותה, בקלן, עיר מולדתה, הרבתה לקרוא ספרים, בעיקר מחזות. כאשר השמיעה בקול רם קטעים דרמטיים, ביניהם מתוך העלונה מאוריליאן, מחזהו של פרידריך שילר אודות זאן ד'ארק, היתה דעתם של הוריה שונה בתכלית מדעת הורי חנה מירון. האנשים הנוצרי-בורגנים המוצקים התנגדו בכל תוקף לקאריירה במחזית, דרשו מאורנה להתמיד בלמודים הכלליים שלה.

אמה של חנה מירון קורצה מחומר אחר לחלוטין. היא לא הסכימה לעמדתה של בתה ששאפה להיות ילדה ככל הילדים. מיד עם בואה לארץ ארגנה לבתה הופעות, הצגה אותה בפני במאים מקומיים. חנה השתתפה, כמעט בעל כורחה, כילדה, במחזות באהל, הקומדיה הארץ ישראלית. תיאטרון רמפה*. במשך כל אותו זמן חלמה להיות עורכת דין, בהשפעת פרט צרפתי שראתה אותו זמן, מעילה באמוג ואשר בו הופיעה דניאלה דארייה בגלימה שחורה.

סטודיה במחזרת. אורנה פורת עמדה בכל תוקף על דעתה להיות שחקנית, וכאשר סיימה את למודיה, בשנת 1940, בעיצומה של המלחמה, נתקבלה לבית-ספר דרמטי, השלושים.

* שני האחרונים: תיאטרונים שפעלו בתל-אביב בשנות השלושים.

חנה מירון בגבר לא יבין זאת
בדרך הקלה, רפיצה אחת למעלה

טובות השתיים מן האחת

הצגת הבכורה היתה מוצלחה ביותר. בסופה עמדה במרכז הבמה, שחקנית צעירה, החזיתה קידות לקהל שנשא לכבודה תשואות רמות. אותו ערב היה הקהל טוב מאד כלפי אורנה פורת. הוא ראה אותה זה עתה מגלמת את אחד התפקידים המפורסמים ביותר בדרמה העולמית: זאן ד'ארק במחזהו של ברנרד שו זאן אקדושה.

אולם כל מהיאת כף לכבודה של אורנה פורת היתה כמו סטירה על פניה של שחקנית אחרת. כל זר פרחים שהונח לרגליה — אלוות קוצים לשניה. שם השחקנית המתענה על צלב הפרסומת של אורנה פורת: חברת התיאטרון הקאמרי, חנה מירון. שתי השחקניות, כל אחת בעלת חלק תיאטרוני, ממלאות עתה תפקידים קוטביים בכוחה המתרחש מאחורי הקלעים. בטרבניה קטנה הנמשכת זה 3000 שנה, מאז היות תיאטרון בעולם. זו היא מלחמה בין שני פרפרים על הזכות לשבת רגע קט בצל קרן הווהר שלאורה תראנה כנפי האחד יפות מכנפי השני.

כוכב ערובה להצלחה. אמנותו של השחקן היא מטבעה, ארעית, הסופר, הצייר, הפסל, הקומפוזיטור — כל אלה משאירים מאחוריהם את יצירותיהם. אמנותו של השחקן קן אובדת עם רדת המסך. לאחר מותו לא נותרים ממנו אלא הזכרונות. מעטים הם השחקנים ששמותיהם נכנסו להיס' טוריה, ואלה שנכנסו לתוכה — גם עליהם ידוע מעט מאד מנקודת מבט אמנותית-משחקית. נחמנו העיקרית של השחקן היא איפוא, הזכיה בפרסום מדי, הנצח איננו בטווח השנתי.

מצד שני, השחקן הוא הזוכה, בכל תיאטרון, לפרסומת הגדולה ביותר. המחבר, הבמאי, הצייר החשמלאי — מס' תהלים מאחורי הקלעים. השחקנים הם המופיעים באורות הבמה, הם הזוכים לתשואות.

לגבי הקהל קובע השחקן הרבה, כמעט הכל. בארצות בהן נהוגה שיטת הכוכבים בתיאטרון מופיע שמו של המבצע מעל לשם המחזה, לרוב גם באותיות הרבה יותר גדולות. כוכב בעל שם הריהו ערובה נאמנה להצלחה.

בארץ נהוגה שיטה אחרת: שיטת הלהקה. אין מפרסמים במודעות את שמות השחקנים, אולם אחרים מהם זכו לפר*

אף על פי שמשחקם של כמה משחקני העבר הגדולים, כמו שרה ברנאר, אלינורה דוזה, נשאו שמור בסרט. תגובת הקהל למראה סרטים אלה עתה היא, לרוב, צחוק רם. במש' חק, כמו בלבוש, האופנות משתנות, האתמול נראה מגוחך ביותר.

רומה

בת 8 חודשים: התינוקת בעריסה
אמא אמרה: "לא!"

בת 4: הייתה בקקן
הבת אמרה: "כן!"

בת 17: מרגרט ב. סאופט
במקום חיליים גרמניים, מרגל יהודי

היתה זו הודמנות מצוינת לחנה, להשתחרר מבית הוריה. הם לא חיו בשלום שנים רבות והדבר השפיע מאד על בתם היחידה. אף על פי כן לבה לא היה שלם לגמרי. בטרם עשתה את הצעד הגורלי נגשה אל שחקנית הבימה פניה ליובין, שאלה אותה: "מה חשוב יותר, להיות אדם או שחקנת?" התשובה היתה "אדם". חנה החליטה שכל אדם חייב למלא חובה לאומית, הודיעה לאמה שהיא מתגיסת. **אם וכת במדינה.** תגובת האם היתה אופיינית. היא אמרה לבתה: "אם את מתגיסת, אתגיס גם אני." לא היה זה איום שווא. בבוקר גשום אחד התיצבו השתיים בלשכת הגיוס שברחוב אלנבי פנת נחלת בנימין, נרשמו לגדודי העזר לנשים (אי. טי. אס.) של הצבא הבריטי. חנה עברה את האמונים הראשונים בסרפנד; האם לא עמדה במבדק, שוחררה מן הצבא. מאותו רגע נשתחררה חנה מן הכבלים שקשרו את השתיים.

פרידתה של אורנה מחיק ההורים, בקלן שבשטח האויב, היתה פחות דרמטית. לאחר שעשתה שנתיים בבית הספר התיאטרוני, נתקבלה ללהקה מקצועית מקומית. התיאטרון היה, ככל התיאטרונים בגרמניה הנאצית, מוסד פטריסטי קיצוני וזרינה הרבה להופיע בפני אורחים עיפים ומרוטי עצבים מרוב הפצצות, ובפני חיליים. מחוץ לעבודתה בתיאטרון היתה חיה חיים קשים וגורמליים, עד כמה שהדבר היה אפשרי בעת מלחמה. אולם, מספרת אורנה, כל אותו זמן היתה קשורה למחזרת אנטינאצית, עזרה לשליח האינטליגנציה הבריטי, יוסף פורטר, שהיה בקלן בעת המלחמה, להעביר ידיעות למפקדת בנות הברית. קשרים אלה, בין השחקנית והמרגל היהודי, נתהדקו, כעבור שנים אחדות נשאו ובתום המלחמה עלו ארצה.

עריזים, אולי יותר מדי. אחרים לחלוטין היו הייה של חנה מירון בשרות הצבא הבריטי. היא נשלחה מיד לאחר גיוסה, למצרים, שרתה במחנה תל-אל-כביר ואחר במפקדת בנות הברית בקהיר. חיה בצבא היו עלוים, לעתים קצת יותר מדי, כפי שהעירה לה לא אחת קצינתה.

כאשר נודע לחנה ששרות הבידור של הצבא הבריטי החליט להקים להקה עברית צבאית, הגישה בקשה להתקבל אליה. הבקשה אושרה וקבוצת הצעירות והצעירות החלה מכינה הכניות, יצאה לסבוב בכל מקום בו שרתו חיילים מארץ-ישראל. חנה רצתה את העולם.

היא ראתה גם בחור צעיר, יוסח סוקניק, איש חיל הרגלים הארצישראלי שהצטרף אף הוא ללהקה. לאחר זמן נשאו השניים וסוקניק שינה את שמו לידון.

עם השחרור מן הצבא הבריטי (סוקניק הוצא מן הצבא לפני מועד השחרור הרגיל, קיבל מינוי בשרות השדור) ביקשה חנה עבודה לפי רוחה. היא מצאה אותה עד מהרה. באולם רעוע בראשון לציון ראתה את הצגת התכנית הראשונה של חברי התיאטרון הקאמרי, הביעה את רצונה להצטרף. הופיעה בהצגתו השנייה, העולם בו אנו חיים.

למרות הגט, חברים. עליהה ככולם ההצלחה היתה מהירה. הקהל אהב את השחקנית הכשרונית, החולגאנית במקצת במשחק, המבצעת תפקידים קומיים בעיקר מתוך בטחון וטכניקה שאפשר לרכושם לאחר שנות נסיון רבות. גם הבמאים אוהבים אותה. כשחקנית שהשכלתה התיאטרון רונית הצטמצמה בנסיון אישי, היא מוכנה תמיד לבצע את פקודותיה, הקדושות בעיניה, של הבמאי בעל הידיעות. אין פשר הדבר שהיא לעולם נכנעת לבמאים. נגד פטר פריי, דרך משל, התמרדה בגלוי, כאשר הביא בעת אחת החזרות על רק אתנוול נולדה ידידה אמריקאית שתראה לחנה איך מדברת ונוהגת בתברוקלין אמיתית. אף על פי כן היה המחזה אחת ההצלחות הגדולות של התיאטרון הקאמרי.

בינתיים חל פירון בין חנה למעלה, דווקא לאחר שהצטרף לקאמרי. אף על פי שהשניים נתגרשו, הם מקיימים עד היום יחסי עבודה וחברות תקינים, מופיעים יחד בהצגות שונות. כאשר הגיעה אורנה פורת לארץ, היתה חנה מירון כבר שחקנית בעלת שם. אורנה השאירה את שמה בקלן, גרמניה. למרות רצונה החזק, לא יכלה לחלוט אפילו על הופעה מידית על הבמה. היא נאלצה, בליט ברירה, לעבוד תחילה במשק ב, אחר להעתיק כתובות במשרדי הועד הפועל של ההסתדרות.

רק לאחר שלמדה עברית במדה שנראתה לה מספקת נגשה אל הנהלת התיאטרון, קבלה תפקיד בכזאת היתה אמא. הרושם הראשון שעשתה היה לאו דווקא חיובי, כלל המבטא הגרמני שהפריע לה מאד במשחק. כאשר שחקן חושב על הגיית מלים, לא על תוכן, נגררה הרבה ממשחקן אבל אורנה פורת כבר הסתגלה לעבודת נמלים אטית ומפרכת. היא לא קפצה בבת אחת למעלה, כמו חנה. היא זחלה סנטימטר אחרי סנטימטר, היתה מוכנה להמשיך לזחול עד המטרה.

לפני כשנה נתברר שהזמן בשל להפיקתה של אורנה משחקנית לכוכב של ממש. הצלחתה באהבתה של יובל אור - היתה הקדמה לנצחון הגדול שבמאי הקאמרי יוסף מילוא הכין עבורה: התפקיד המרכזי ב"יאן ד'ארק".

מדינה לפי התשואות. הידיעה הזאת נפלה כרעם על ראשה של חנה מירון. היא פנתה אל מילוא, בקשה ממנו שיאפשר לה לעבוד על התפקיד בכפילות עם אורנה. מילוא סרב. "התפקיד אינו הולם אותך", הסביר לה. חנה, היודעת לכבד באי, ביחור את מילוא, קבלה את השקפתו מבלי ויכוח, אבל לבה היה כבד עליה. הא ידעה שהצלחתה של אורנה תגרע משהו מזוהרה שלה.

עלייתה אינה יכולה לפגוע ברמה האמנותית של חנה; לכל היותר היא עלולה להמריץ אותה למאמצים משחקיים גדולים יותר, תביא בסופו של דבר, להתקדמות ניכרת במשחק.

אבל הקהל חושב אחרת. הקהל אינו מבין שתיאטרון צריך להתברך, לשמוח על שמצויות בו שתי שחקניות שונות זו מזו בגישתן ובמשחקן. הקהל סבור כי בכל תיאטרון יכולה לשלוט באותו זמן רק שחקנת אחת, ושחקנית זו היא עתה, עד כמה שהדבר נוגע לקאמרי, אורנה פורת. כיון שפרימה-דונה, שחקנית-מלכה, נמשחת בתשואות הקהל, הוא הקובע האחרון, כי ידיו הן המוחאות.

בת 4: תפקיד ראשון
אמא אמרה: "כן!"

בת 5: פצפונת ואנטון
הבת אמרה: "לא!"

בת 9: בפאריס, בדרך לארץ
במקום חיליים בריטיים, טוראי יהודי

• שנקרא בפי רבים אהבתה של יובל אורנה פורת.

מערכת "העולם הזה"

פונה אל קוראיה דשתף פעולה לגילוי

ג'פ מס' ת 6207

שגנב ע"י חבורת אלמונים ביום הרביעי 24.12.52, לסני בנין המערכת, רח' גליקסון 8, תל-אביב, בשעת הגניבה היו לג'פ הסימנים הבאים, שהוחלפו או שוננו מאז, בחלקם או במלואם:

שמש קדמית: מימין הנילה "עתונות" באותיות לבנות גדולות, משולש לבן עם קו, סמל "העולם הזה" בצבע אדום. בצד שמאל השמשה שבורה.
צבע: ירוק כהה, עם כתמים ירוקים-בהירים מלפנים ומאחור.
מולפנים: טומבון גדול, מכסה את שני הגלגלים הקדמיים, צבוע בצבע ירוק בהיר, שני מוטות לדגלונים על שתי הכנפיים (במקרה שמוטות אלה הוסרו, נשארו על הכנפיים חורי הברגים). הפנס הגדול השמאלי היה עמום בשעת הגניבה.
מאחור: הגלגל החמשי, מוברג בשלושה ברגים. משמאלו מיתקן ירוק-בהיר מרובע להחזקת גריקן. בתוקו גריקן חלוד.
הגג: ברונט בצבע רגיל, מכסה את כל הצדדים. הדלתות עשויות מברונט. בשתי הדלתות ומאחור חלונות פתוחים עם סורג ברונט. בדלת השמאלית קרוע הסורג.
בפנים: ריפוד ירוק לכסאות. חור בתחתית בין שני הכסאות הקדמיים. מד המהירות ומודד הדלק אינם פועלים. בספיל האחורי חסר ריפוד משענת הגב.
מנוע מס' 409351, תוצרת פורד אמריקה, שנת הייצור 1942.
5 צמיגים במצב בינוני ורע.

כל הגורם לגילו' וג'פ' וכן ואו להרשעת גונביו.
יבוא על שכרו המתאים

הוצאת ספרים אחיאסף בע"מ ירושלים

ספר חדש!

העולם צוחק

(מיטב הבדיחה הלועזית)

תרגם וכתב: י. לבנון, מצויר בידי מ. שנהבי.
בספר כונסו כאלפיים אינקדוטות נבחרות מכל השטחים כגון:
(1) ארצות ועמים; (2) סקוטיות וסתם קמצנים; (3) אשני שם;
(4) בזירה הפוליטית; (5) אמנים ואומנים; (6) סוחרים ואנשי מעשה;
(7) מסעדות ובתי מלון; (8) מחלות ורופאים; (9) עורכי דין; (10) שופטים ושוטרים; (11) פורסטרורים וסתם מפוזרים; (12) נואמים; (13) אבות ובנים; (14) אדם וחוה; (15) מחמאות, ועוד ועוד.
הספר יצא בהדפוס רב ומחירו 3.250 ל"י.
להשיג בהוצאה ואצל כל מוכרי הספרים בארץ.

כדורגל

משחק תמורת שחקן

לפני פחות משנה היה לביתר ירושלים סיכוי ממשי לעלות לליגה הראשונה. הקבוצה נלחמה כאריות, ריכזה את כל הכוחות כדי להגיע למטרה הנכספת. אך, כרגיל, היה הכ" דור באמת עגול. ביתר נוצחה במפתיע על ידי קבוצות חלשות, שמטה את ההזדמנות שניתנה לה.

שניים משחקניה הטובים של הקבוצה לא ראו כל טעם להוסיף להשאר בירושלים, נטשו את השורות. אך בעוד שאשר בירג בלום החליט לעזור לביתר תל אביב להשאר במקומו בליגה הראשונה, הרחיק סימון אל-פסי ללכת, הצטרף להפועל חיפה.

החודש החליטה הקבוצה להתחיל הכל מבראשית, לא לחזור על מפתול העונה שעברה. את בירגבלום לא היה קשה לשכנע: "הספורטאי הירושלמי מהר לחזור לביתו, הצטרף מיד לקבוצתו. אך לסימון היו קשיים, הח"י פאס לא אבו לשחררו.

הירושלמים החליטו לא לותר על שחקנם, הציפו את החיפאים בעשרות בקשות, הצעות. השבוע הסכימו הצפוניים לשחרר את סימון, תמורת משחק בין שתי הקבוצות בחיפה ללא תשלום הוצאות לביתרים.

לקרב "שדה הכוחות וההגון היתה תקלה לא חדשה ביותר: שיפוטו הגרוע של משה כהן, שגרם לאורחים כאב ראש נוסף על דאגתם להרכבם החלש בו הפועל.

את החלק ההיתולי מילא מגן ביתר, שמואל שטימר, שהחליף לעיני כל את מכנסיו שנק"רעו, העדיף את הסימוק על "חור" במערכת ההגנה של קבוצתו. סקרון שנהגה מן המחזה הגיב מיד: "יש לו דם לבחור הזה!"

11-4=0

הקבוצה שהופיעה השבת למשחק ידידותי נגד הפועל פתח-תקוה רק נשאה שם מפואר: מכבי תל אביב. למעשה נעו על המגרש המדווא אחד עשר צללים, גרמו במשחקם חסר התכלית, מפח נפש לאוהדיהם.

הפתח תקואים, שגילו מאז ומתמיד רוח קרבית עזה בפגישותיהם עם האלופ, יכלו ללמד אותו בשבת האחרונה פרק בהילכות כדורגל, לפחות במה שנוגע למשחק מלוכד ומלא מרץ.

הסרונם של יהושע גלור, יוסף גולדשטיין, אלי פוקס ויצחק שניאור משורות הקבוצה הטובה ביותר בארץ הוסיף רק שמן על החולשה שהסתמנה אצלה בשבועות האחרונים. לקהל היה ברור כי בלי שייץ גלור ושניאור לא היה למכבי הברק הרגיל. נאנח חסיד הקבוצה התל-אביבית: "בלי שייץ אין גולים; בלי שניאור יש גולים..."

כאשר ירדו אנשי הפועל למצנחים מה-מגרש לא התלהבו ביותר. נאנח חסיד פתח-תקוה: "במשחקים ידידותיים הם תמיד זורכים, במשחקי הליגה והגביע החשובים הם המיד מפסידים, מדוע צריך להיות להם מצב רוח טוב?"

איגרוף

"רצח!"

(ראה עמודים 8-9)

חובבי האיגרוף בישראל שבאו במוצאי שבת לאולם הוטרון ברמת-גן, כדי לחזות בתחרות האיגרוף הראשונה בהיסטוריה בין הפועל וביתר תל-אביב, נכחו, בסימום של המפעל, לדעת כי לא היה הבדל גדול בין ההצגה שראו לבין הצגות הליצנים הנערכות מדי ערב באותו אולם.

ששה מתוך שמונה זוגות המתאגרפים שהופיעו בזירה דמו יותר לאנשי איגרוף מאשר אנשי איגרוף, התנפלו על יריביהם בשצף לא מאופק, הוכיחו רמה נמוכה של טכניקה.

לא פחות מאופקים היו מארגני התחרות, שזילזלו בקהל הרב, אילצוהו לחכות שעה תמימה כדי שיוכלו לסיים את חילוקי הדעות הקולניים. אך כאשר עלו המתאגרפים לסקס הפתיחה נגלתה לעין כל התהומה העמוקה הרובצת בין שני הארגונים הפוליטיים: יצחק פרגר, מנהלה של ביתר, לקח לעצמו את רשות הדיבור (בניגוד להסכם בין שתי האגודות), סילסל כמה משפטים ברוח הסיפור הטהור-הלהיב את הקהל בקחתו להמישן יחסים תקינים בין שתי האגודות.

כאשר הגיש את זר הפרחים ליוסף וסרמן,

נציגה של הפועל, זכה לתשובה לא ידידותית ביותר. פתח וסרמן: "מה שאמר כעת שגרר היה בהחלט מיותר, אילו לא רצה הפועל ביחסים תקינים..." קריאות הבז האדירות שפרצו מגרונות הקהל השתיקו כליל את הנואם שהמתין חמש דקות, סיים לבסוף במלים שיגרתיות.

"אם לא מיר - רע" - עלותם של המתאגרפים החובבים על הזירה שינתה את מצב הרוח העצום. תשומת הלב הוסבה אל הכ" פפות העצות, אל הדם העתיד להשפך. אכן היה זה ערב לא פחות עשיר באכזריות מאשר קרב השחרים בזירות ספרד. ארכעה קרבות נסתיומו בנוק אוטו ממש"י) גרמו לשא"גות רמות כגון: "ישר לו את הפרצוף!"; "מרח את אפו, יא אברכה!"

הביתרים שעלו על יריביהם ההססניים חסכו טרחה רבה משופטי הניקוד, ניצחו בצורה משכנעת. גיבורם אותו ערב היה ללא ספק אשר בירגבלום, שהופיע מול הכפפה החזקה של הפועל: ישראל מקלר. אשר, שחקן כדורגל מוכשר, מתאגרף בלתי מנוצח, פסח על העובדה המכרעת שיריבו כבר ממנו ב"ששה קילו, שיכנע את מנהלו להסכים לע"ריכת הקרב.

בחור ההלבשה, דקות לפני התחרות, העיר בחיוך: "אינני בקו כושר, אם לא אגמור אותו מיד יהיה רע."

אשר לא טעה, מכה איומה מידו הימנית הוטחה על סנטרו של מקלר, התישה כליל את כוחותיו של איש הפועל שלא היה מסוגל למנוע את מפלחו הסופית. בתחילת הסיבוב השלישי והאחרון הועף מקלר מהזירה, הובל נטול חושים אל אנשי העזרה הראשונה. לעומת הפנים הצהולות של הגברים היתה תגובתה של אחת הנשים המעטות אופייניות למין החלש: "רצח!"

אנשים

לא נוצח

מר ישראל רפאל הלפרין, עומד לה"פגש בעוד שלשה שבועות בתחרות האבקות (סגנון רומי) עם מר אמריקה. הלפרין, ה"עורך עתה סיבוב נרחב בארצות הברית, ה"פיץ כבר במספר רב של מפגשי יורה, ביניהם אחד במדיסון סקוור נארדן. האולם הענק בניו יורק, לא נוצח אף באחד מהם.

הארי גאכנסטה, יור"ר האגוד הלאומי של השוחטים היהודים באנגליה, הגיש מחאה חריפה לציר הישראלי בלונדון. הסיבה: בטול הפקודת על מכירת בשר חזיר בישראל פגע ברששות שוחטי בריטניה.

בבחירות שנערכו בכסית לפרלמנט המקורי, ארגון של עובדי בטל הסועדים בקביעות בבית מפגש האמנים, נבחר לנשיא, בפעם ה-8, **אברהם פיינברג**, איש הנהלת ה"בימה."

כאשר ציינה **גולדה מאירסון** כי ד"ר **בן-ציון הראל** הוא הרופא היחיד מבין חברי הכנסת העיר מישוה כי גם ד"ר **משה סנה** הוא רופא. הסיבה שרת העבודה: "סנה הוא רופא למחלות אחרות לגמרי."

לא הודה

אלה שחששו כי בפמליתו של נשיא אר"צות הברית החדש, הנג'רל דייט אינהאור, לא ימצא יהודי, יכולים להתנחם. לאחראי על מינהלת הבית הלבן נתמנה עוזר **מאקס-וול רב** (40). רב שרת בצי האמריקאי, פעיל בארגונים יהודיים.

אנרי מרטי (65), אחד מראשי המפלגה הקומוניסטית בצרפת, והקומוניסט המערבי האחד הנזכר בספר ההיסטוריה הרשמי של המהפכה הרוסית, סולק מן המפלגה לאחר שקודם לכן נלקחו ממנו, אחד אחד, תפקידיו החשובים בה. בנגוד לדודולף סלאנסקי וח"בריו בצ'כוסלובקיה, לא הודה מרטי בחטאים שיוחסו לו.

ברברה סטנוויק, שחקנית הוליווד ש"נשאלה איך היא חשה עתה, לאחר שהחלה שנה לגרושה במעלה, **רוברט טיילור**, השיבה: "החופש הוא טוב, אבל אני הייתי מוכנה לשוב לכלא, בתנאי שהסוהר יהיה בוב (טיילור)." אולם טיילור אינו מראה כל סימנים של געגועים, מרבה בבלות בחברתן של שחקניות צעירות בהרבה מברברה.

(*) בו מוטל אחד היריבים על רצפת הזירה אינו מסוגל לקום בעוד השופט מונה עד 10. להבדיל מנוק'אאוט טכני: המנוצח מוותר על המשך הקרב, מדריכו משליך, כסמל הכ"ינעה, למרכז הזירה מנבת.

צינוגרפיה

י. רינדזונסקי

רח' הקישון 6, תל-אביב

גלופות קו גלופות רשת

נלמוד לרקוד?

אצ"ר

הנס גוט

ת"א, רח' בן-יהודה 62

אליפות התחבץ 1953
תנאי ההשתתפות

1. גזור את התלוש, מלא בו את שמך ואת כתובתך באותיות ברורות, צרף אליו את הפתרון ושלח אותו למערכת העולם הזה, ת.ד. 136, תל אביב. ציין על המעטפה באופן בולט: אליפות התשכ"ג, מס' 2. תאריך אחרון למשלוח: 25.1.53.
2. קורא שפתור נכונה את כל שמונת התשכבים של התחרות, יזכה בתואר רבן-התשכב ויקבל תעודה מתאימה.
3. בין הרבנים תיערך תחרות גמר, אשר הזוכה בה יזכה לתואר אלוף-התשכב. שני הבאים אחריו יזכו לתואר סגנים. האלוף יקבל את הגביע הנווד. הסגנים יקבלו מדליות.
4. אם לא יתחרו אף קורא אחד את כל שמונת התשכבים יוענק התואר לפי חישוב נקודות.

קופה

הקרב על הכיס

שתי מעלות גדולות לטלבויה האמריקאית על הקולנוע: (א) אין הצופה חייב להטריח עצמו מכורסתו. (ב) היא אינה עולה לו במאומה (פרט לתשלום הראשוני, עבור ה"מקלט"). כנגד אלה השתדלה הוליווד למצוא כוחות משיכה חזקים שיוציאו את האנדר מכורסתו, יכריחו אותו להוציא את הכסף מכיסו.

אם כי — עד כמה שהדבר נוגע לארצות הברית — הדבר אינו עולה בידה בהצלחה רבה, אין להכחיש שהיא משתדלת, הן בשטח הטכני, הן במציאת שחקנים בעלי-כוח מגנטי שאפשר לראותם אך ורק על בד הכסף, אינם מופיעים בפני מצלמת הטלבויה. ביום של כוכבים אלה נמצא גורל הקופה.

כל חברת סרטים משתדלת, על כן, לגלות מספר גדול ככל האפשר של פנים חדשות שאפשר למכורם לצבור. אולם זוהי משימה לא קלה ביותר ורק לעתים רחוקות מצליח אולפן להפוך נערה או צעיר, שהם לרוב מועטי כשרון משחקי, לשם מפורסם. כוכב כזה הוא מארילין מונרו המצטיינת בגוף נאה, כמעט בשום דבר (כולל בגדים) מחוץ לזה. שניה היא דבי ריינולדס.

רק לא בטלבויה. שתי השחקניות הללו זכו בשבוע שעבר בפרסים שניתנו מטעם האנשים החבים להם תודה מקרב ה"קופה": האיגוד האמריקאי של בעלי בתי

מושבת-קופה דבי ריינולדס

בכורה איאפטר

הקולנוע. הפרסים: מדליות זהב בצרף תעודות על גבי קלף, שציינו את השתתפותם בגינת שתרמו את התרומה הגדולה ביותר לקופה.

בניגוד למארילין מונרו, שהביגורפיה שלה כוללת פרסים אכזזיים רבים (דרך משל: ילדות בביתיותומים, נשואים למלח פשוט בגיל שבו רוב הילדות עונות לובשות גרביים קצרות, עבודה כדוגמנית ערומה), דרכה של דבי ריינולדס אל התהלה דומה, בחלקה הראשון על כל פנים, לזו של נערות אמריקאיות רבות מאד ורגילות מאד.

בבית-הספר נסתה, ללא הצלחה, לקבל תפקידים בהצגות החוג הדרמטי, הסתפקה בעבודה בצוות הטכני. אולם היא השתתפה בתדירות בבית-הספר (בה תקעה בחצוצרה), היתה מנצחת התזמורת בתהלוכות ובמגשרי כדור רגל. לאחר שנרשמה להשתתף בתחרות גילוי כשרונות, בה חקתה את בטי האטון, הוחתמה על חוזה על ידי בא כוח חברת ווארנר. באולפן על ידי הצעה תפקידים של מה בכך, אחר עברה למטרה, הפכה תוך זמן קצר —

הודות לטפול אינטסיבי של מחלקת הפרסום של האולפן — לכוכב בעל שם. אף על פי שעל הבד לא הראתה יותר כשרון מאשר היו יכולות להראות אלפי בחורות אמריקאיות אחרות, אלו נתנה להן ההודמנות, נחונה דבי ריינולדס במשהו מיוחד: מזל טוב. דוקא אותה, לא את האחרות, בחרו לשמש מגנט קופתי.

האירוניה היא, שהנערה שנבחרה ללחום בטלבויה, קבלה עתה הצעה רצינית מאד להופיע בסידרה ארוכה של תכניות על גבי מסך הזכוכית. תגובת האולפן: לא החלטתי.

סרטים

"כולנו רוצחים"

אגדה (משפט צדק) קיאט הוא במאי סרטים שהיה עורך דין. במדה מסוימת הוא איפוא חובב, אבל חובב המעמית, כדרך חובבים רבים אחרים, את המקצועיים בצל אפל ושחור. הוכחה: סרטו הגדול כווננו רוצחים, בו הוא מטיף לבטול עונש המוות. כעורך דין, הרגיל בפניות אל חבר מוש" בעים, הוא יודע שהגישה הפשטנית הישירה אינה תמיד הטובה ביותר. הוא הולך בדרך ארוכה יותר, אך גם יותר בטוחה. הוא מ" גולל פרשות שונות מראשיתן, מראה כיצד רצח מתועב שביצע בחור צעיר (מולודג'י) היה בלתי נמנע, עקב המסיבות השונות. אתר הוא מציג את דרישתו: להמנע מרצח, אפילו רצח של פושע, לתת לרוצח אפשרות למצוא את עצמו.

טענותיו של קיאט הן פשוטות ומתקבלות על הדעת: לעולם אין לדעת, במקרים רבים, אם הנידון למוות אמנם בצע את המעשה ש" בגללו הוא מוצא להורג. במקרים אחרים אמנם בצע האיש פושע, אבל עשה זאת כיון שלא קבל כל חינוך אחר. במקרה כזה החבר"ה היא האשמה, טוען קיאט.

לא פחות מהוגו. אולם הסרט אינו מוגש כטענה משפטית-אנושית יבשה; הוא מזכיר רומן מסועף ועתיר מאורעות. החל מתקופת המלחמה והמחרת בצרפת, בה נה" שבו רוצחים כה רבים לגבורי מולדת (זו או אחרת) ועד לזמן השלום בו החליטה, הכל שהם רוצחים מסוכנים, אחרי הכל. גם הדמויות בכווננו רוצחים מפורטות ב" אותה יד בטוחה ועין מיטיבה-ראות כמו ב" משפט צדק. קיאט גם השתמש בסרט זה בחלק ניכר של השחקנים שהופיעו בסרט ה" קודם שלו.

מבחינה אמנותית מזכיר הסרט החשוב הזה את יצירתו של ויקטור הוגו ימיו האחרונים של נידון למוות. אם אפשר בכלל להשוות סרט לספור, מותר לקבוע כי יצירתו של ה" סרטאי אינה נופלת במאומה מיצירתו של המשורר והסופר הגדול.

"האדם השלישי"

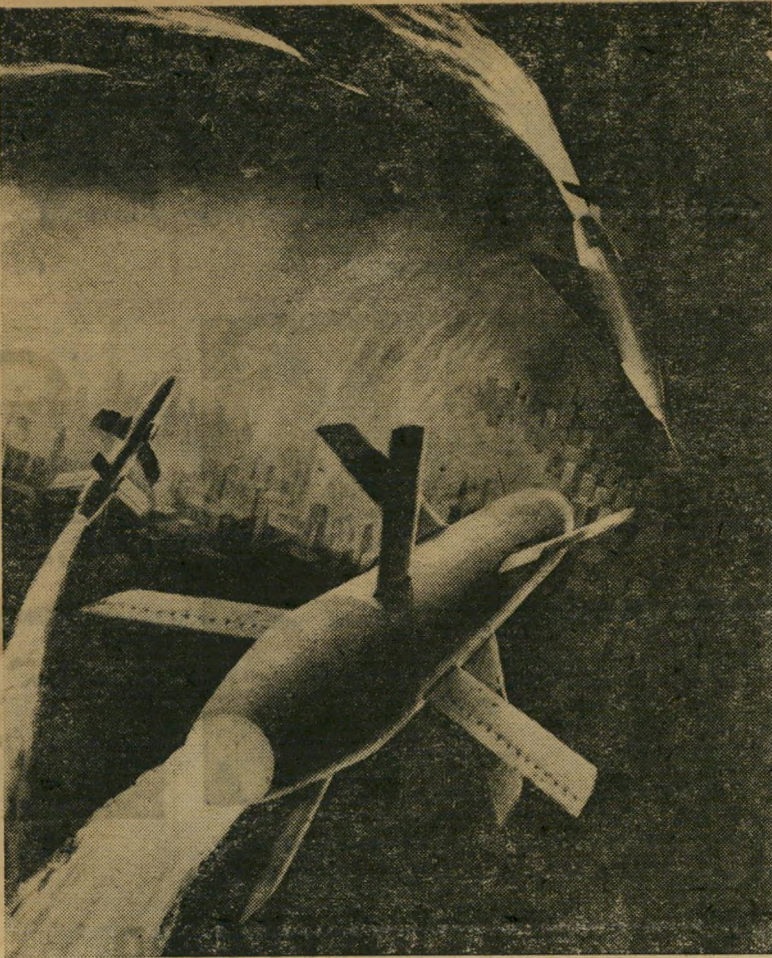
האדם השלישי הוא סרט מעורר מחשבות, גם בגלל תוכנו ודמויותיו, גם בגלל ה" טכניקה שלו. עתה, קרוב לשלוש שנים לאחר שהוצג בארץ, הוא איננו פחות מדדהים, מרתק ומשעשע מאשר היה אז. יש יסוד לחשוב שגם בעוד עשרות שנים ישאר אחד הסר"טים האופייניים לתקופה.

חק חשוב מן האופי של הסרט יש לזקוף לזכותו (או לחובתו) של גראהם גרין, הסר"פר האנגלי. גרין, כתב מספר של רומנים בעלי אופי בלשי כלפי חוץ, אבל שהיו למע"שה חיטוטים הנפש של גבוריו, רר"בם אנשים חולי נפש. כקתול אדוק מבקש גרין את ההצלה ואת הטוב דווקא במקומות הסחי והחומה. למשל, כמו באדם השלישי: העולם התחתון של וינה מיד לאחר הכבוש.

קתרונם של האראש. עלילתו של הרין היא פשוטה למדי: הרי לייס, (אורסון חלס) מבוקש על ידי יריד אמריקאי (ג'וזף קוטן), וגם על ידי המשטרה, החושדת כי לא נהרג, כמו שסברו תחילה, אלא מסתתר בעיר. מנהל עסקים אפלים ביותר, בסופו של הספור רודף קוטן אחרי חלס בתוך רשת הביוב של העיר, בתמונה המזכירה את החלק האחרון של עלובי החיים, הורג אותו. הניגוד

הנה"ר
כולנו רוצחים
חשמלית הקרויה תשוקה
האדם השלישי

קדיעים מודרכים במחמת המחר, התרשמותו של צייר בריטי וודקה, קאביאר ונשק מהפכני אחר

מכר העולם

רצת גורלות של מליונים מתנועת-יד ובהג"פה.

הדיפלומטים המקצועיים, שהתנגדו תמיד לסיועים פרטיים אלה, טענו במרידות שעל כוס וודקה וקופסת קאביאר קל להעביר מיד ליד מדינה בת 50 מליון תושבים, ושכחוצאה מכמה טיולים מסוג זה הגיעו הרוסים עד לנהר אלבה בלב גרמניה.

מטרת הפגישה של חייני ואייק: נסיון ה"אגלי לשכנע את האמריקאי שכדאי לו להי"מנע מלשקוע בבזק האסיאתי, שעליו להקי"דש במקום זה חשומת הלב (והכסף) לשלג האירופי. מטרה שניה: למכור לחבר שמעבר לים את הרעיון שכדאי להפגש אישית עם החבר שמעבר לשפלת אירופה.

האמריקאים אינם מתלהבים כלל מרעיון זה. סבורים הם: בימי המלחמה, כשכולנו היינו נדיים, לא הביאו פגישת הגדולים שום טובה. סטאלין סידר את כולנו. עכשיו, כש"שורת מלחמה בין המזרח והמערב, מה ה"טעם בפגישה? מה ידובר בה שאי אפשר להביע אותו בשיתה בין שגריר לשגריר? **קדיעים דמען המחר.** בכלל כוונתם האמריקאים על חייני ידידם. כששלטה בבר"י טניה משלת הלייבור, חששו כי יגבר בה הרצון להקטין את קצב ההזדנינות. אננירן בוואן, הילד-הרע של הלייבור, דרש זאת בפה מלא. למרבה המזל נכשל הלייבור בבחירות, ובמקומו בא וינסטון צ'רצ'יל, איש המלחמה הוותיק.

מה עשה צ'רצ'יל? הלך והקטין את קצב ההזדנינות, בדיוק כמו שרצה בוואן. אולם צ'רצ'יל רק חיך, חיוך של אדם עליון. רמו הוא: כל סוגי הנשק המיוצרים כיום ייצור המוני יהיו מיושנים כליל בעוד שנתיים-שלוש. המפציץ ומטוסי-הסילון לא יוכלו לעמוד כנגד הקליעים המודרניים, שיי"רו לקראתו מן האדמה, ירכבו על קרני ראדר ויפגעו במטרתם מבלי כל אפשרות של טעות. אם כן, לשם מה לייצר מטוסים?

תוכניתו של צ'רצ'יל: למעט בייצור נשק משך שנה שנתיים, לפתח תוך תקופה זו את הנשק המהפכני של המחר. אם תפרוץ מל"חמה תוך שנתיים אלה, ממילא לא יספיק ה"נשק הבריטי לעצור את הרוסים. ואם לא תפרוץ מלחמה עד אז, כפי שמקוה צ'רצ'יל, יוכל הנשק המהפכני החדש לעצור בשעת הצורך את צבאות הענק שהיו מציודים ב"נשק מיוחד.

כל זה הגיוני מאד. אולם, טוענים האמרי"קאים בחיוך מר, גם קצת יותר מדי גזל"בריטניה העניה.

בריטניה

הגיוני מאד, נוח מאד

באחד הימים, לפני ארבעים שנה, ביקר מדינאי צעיר בשם וינסטון צ'רצ'יל בעיר הבראה אשר על שפת הים בבריטניה. בצאתו מבית המלון חבש בטעות מגבעת של אורח אחר, שהיתה קטנה עליו. מאז, משך שנים רבות, ציירו הקריקטוריסטים את וינסטון צ'רצ'יל הנוש מגבעת זעירה.

במרצות השנים הפך צ'רצ'יל עצמו למעין מגבעת על ראשה של בריטניה, הבהולה המודקנת ששלטה בימי נעוריה על האוקיי"נוס. ככל שבריטניה מצטמקת יותר, נעשית מגבעת זו גדולה יותר מכפי מידת ראשה.

דמדומי האלים. בחורשים האחרונים נפוצו במידה גוברת והולכת שמועות כי המגבעת מתכוונת לחזור לקולב, לעת זקנה. וינסטון הזקן חושב כנראה ברצינות לפרוש מן החיים הפוליטיים. הוא חרש למחצה, דבר המקשה עליו את הישיבה בפרלמנט, ושוב אין לו סבלנות לטפל בפוליטיקאים צעירים, הנופלים ממנו בהכמת-חיים, והנראים לו בגים עלובים לבני דורו. מלבד יוסף סטאלין, נעלמו מן הבמה כל גדולי העולם בני גילו, ודמויות צעירות שיכלו להיות בניו, מסוגם של איינוואור ומלנקוב, מחייכים מעמודי העתונות המצויירים. לא, אין הזמנים יפים לחינסטון.

כמו בדמדומי האלים אשר באגדה, יש צורך בברקים ורעמים כדי לסמן את ירידת האיש מן הבמה הפוליטית ועליתו לעמוד השיש של ההיסטוריה. כל התפאורה כבר הוכנה: יורש-העצר היפהפה, אנתוני אידן, הוצג בפני קהל הצופים, חותן עם קרובתו הצעירה של וינסטון, התמונה האחרונה, לפני ירידת ה" מסך, תהיה טכס ההכתרה של המלכה הצע"רה והכמעטיפה. ואז, ברעם התותחים ול"קול סרטור התופים, יעלה וינסטון אל ה"עננים.

גורל עז כום. אולם בינתיים עוד שופע וינסטון צ'רצ'יל חיים. השבוע הפנה את פעמיו אל היבשת האמריקאית, מולדת אמו, להיפגש אישית עם הבחור הצעיר שבא אליו פגע כנגד-טירון צנוע, הפך עתה לגנאי ה"מעצמה הגדולה בעולם.

פגישות אישיות מסוג זה הפכו כמעט שג"ר פורסטי של צ'רצ'יל, אשר רם של סופר וצייר זורם בעודקו. יש משהו אומנותי בפגישה של עלאנשים מסביב לשולחן, פגישה הח"ר

13

11

10

9

8

4

1

26

25

24

19

16

17

14

39

38

35

34

33

30

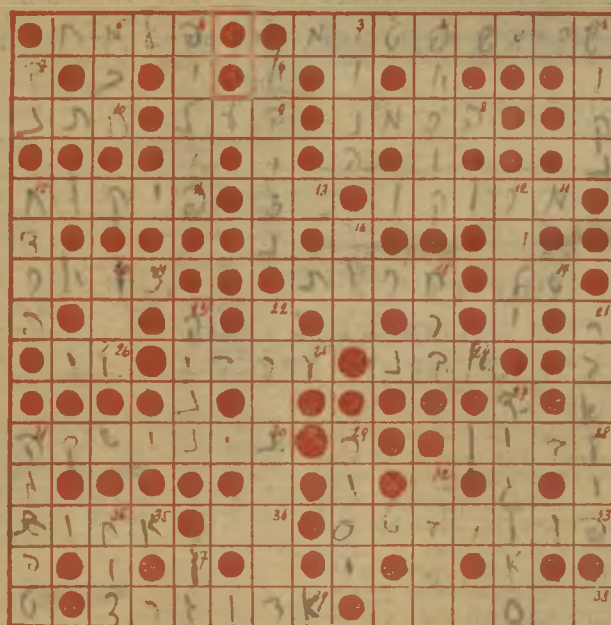
28

אליפות התשבץ 1953

(ראה הוראות ב'
עמוד 14)

1. עורך תחום עברי, חתנה של חברת כנסת
2. נורש על ידו. 3. סמל סוליסטי. צויר על ידי
בעל ציור זה. 4. שני בסעלה אחריה. 5. ראשי המזר
בות של תכניתו הספורסמת. 6. איש נכעתי. 7. לסני
תאומים ילדה... שמו פרטי של המתחור. 13
נפרסם בכתנו כראש עיריה זו. 16. כנויו וסמלו. 18
הוא נתן כשי לסאליון. כסדרו... 22. שחקנית הולד
המפורסמים בעיר זו. 21. דרנתו. 22. שחקנית הולד
בזירה זו רקרה ב... 23. שותפו לסרסומת. 27. שחקי
זו זכה בבקרו בארנו לקבלת פנים חמה על מדרגו
קילנעו... 29. נחשב למנהיג הבא של העם הזה. 31
המאורע הנדול של השנה. 32. וזכית בעיר זו. 32. היה
חבר ה... הפולני. 36. תפקידו לעסוק בעניני... 37. די
נשיא מס... של ארצות-הברית.

מאונך

1. מילא בממשלת ישראל השנייה תפקיד
של... 4. מספר ה... 8. שמו הפרטי של פושע מלח
מה זה היה... 9. פארוק הוא לה... 10. התפרסם לפני
זמן קצר כ... 11. ושולטן של... 13. מה שהיה ישר
אלי במשפטו. 14. עם לכתו הלך גם הוא. 17. המפקד
שקשר קשר נגר אכיו. 18. נציגה של תנועת ח... 19
שלם עליו שבוועלת מספר. 24. בנורדיון הכשילו ב'
אויים. 25. חייב זה דלא בן העם ה... 26. היה בעל
משרת בינלאומית ער לפני זמן מ... 28. תיקו אבר
19. משרתו נשארה. 30. שמה במרם אנדרות ברית ה'
מוצאות... 33. שתי הרמויות הראשיות באופרה הכושית
היחידה של קומפוזיטור אמריקאי זה. 34. מסלנתו
מניעה על ה... 35. מקצועה. לפניו. 38. נברתו... 39
הסלנתו האחרונה עוררה סערה.

תשבץ מצולם

חלוש מסיף

השם:

הכתובת:

7

6

5

4

3

2

1

22

21

20

18

16

15

12

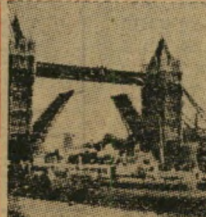
37

36

32

31

29

27

23